

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. sz. földszint (Arany Bika bérház. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Szerkesztőségi hivatalos órák d. u. 3-7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félelelet. Tel.: 113 (7 mellékállomással). Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Ne nézzük féltékenykedve egymás szerepét a népi demokráciában

Irta: Szigethy Gyula

A népi demokrácia egyre közelebb hozza egymáshoz a munkásosztályt és a dolgozó parasztságot, egyre szorosabb és önként vállalt szövetsége bonakozik ki ennek a két nemzetfenntartó rétegnek.

A belpolitika és a népi demokrácia továbbhaladása olyan irányba fejlődött, hogy a munkásság és parasztság egybeforrásából származó határon belül egyre jobban kifejezésre jut és megszilárdul a munkásosztály vezető szerepe.

Tagadhatatlanul vannak, akik ezt nem jó szemmel nézik. Ne csak a lappango reakció körében, nemcsak a letűnt feudális maradványaiában, hanem nem egy helyen parasztságunk sorában is. Az éveken át helytelenül mesterségesen táplált parasztromantikát, az ország agrárjellegéből folyó tulzolt következtetések a szülői ennek a jelenségnek. De nem kis mértékben a reakciós és nagykapitalista korszaknak az a lefoglalása is, mely a munkásosztályl szemben elleneségesen, lenézően viselkedett. Az uralkodó osztályoknak, a kapitalista tényezőknél a munkásosztályl szemben tanúsított rideg, ellenséges magatartása beszűkítette a múltban parasztságunk világába is és ha nem is változt ki nála hasonlóan elleneséges magatartást, de bizonyos idegenkedést vagy legalább is közömbösséget idézett elő a munkásság küzdelméi iránt. A parasztságunk csak legszegényebb rétege találkozik össze a múltban az agrárszocializmus területén a munkásosztályl, míg a módosabb, sőt a törpebirtokos is érdekeit ellenkezőnek érzi a munkásosztályl érdekeivel. A reakciós rendszerek pedig ugyancsak gondoskodtak arról, hogy politikai rokon-szeny és együttérzés ne keletkezzen a parasztság és az ipari munkásság között.

Ilyen előzmények után nem csodálható, ha találkozunk parasztságunk körében az új es hozzáérhetjük mindjárt, természetesen fejlődés ellenzőivel. De éppen ezért azon kell lennünk, hogy ezen a téren is felvegyük a küzdelmet az előítéletekkel. Mert bizonyos hogy előítélet az, amivel találkozunk parasztságunk sorában. Előítélet, melynek semmiféleképpen nincs indoklottsága. Előítélet, melyet el kell osztanunk, ami is inkább, mert káros hatásokhoz vezet.

Vizsgáljuk meg a kérdést és a helyzetet őszintén és nyíltan. Tehetjük ezt annál inkább, mert az elmúlt napokban fontos nyilatkozatok hangzottak el ebben a vonatkozásban. Ezek a nyilatkozatok és kijelentések alkalmasak arra, hogy eloszlassák azt a ködöt, melybe a reakció a munkásság és parasztság viszonyát burkolni akarja, eloszlassák azokat a kételyeket, melyeket egyes téves következtetések levonó emberek magukban táplálnak és annak hangot is adnak.

A Magyar Dolgozók Pártjának élvonalbeli ideológusa, Révai József világosan rámutatott ar-

ra, hogy „a népi demokrácia államhatalmának lényege a hatalomnak megosztása a munkásság és a dolgozó parasztság között.” Hozzá tette mindjárt: „A parasztság részesezése a hatalomban addig csak látszólagos volt, amíg a parasztság a munkásosztály és a tőkésosztály között ingadozott.” Következésképp pedig leszögezte: „Minél inkább megszilárdul a munkásosztály vezető szerepe az államban és a kormányzatban, annál szabadabb az út a dolgozó parasztság egyre szélesebb bevonásához a hatalomban.”

Hol van itt a leghalványabb utalás is olyan törekvésre, mint ha a munkásosztály, illetve annak nagy pártja kizárólagosságra, egyeduralomra törekedne?! Hol van itt mégcsak a látszat is annak, hogy „proletárikaturát” lehetne érteni a munkásosztály vezető szerepe alatt?! Sehol, illyenre senki sem gondol! Sokkal inkább arról van szó, hogy a dolgozó osztályok egymással szoros szövetségben munkálják a közösen megállapított célokat. A munkásosztály politikai képviselése nem akar kormányzatunk szerkezetén alapvető változásokat végrehajtani a velük szövetséges osztályok rovására.

Természetes folyamat, hogy népi demokráciánkban a munkásosztály vezető szerepe, legálisan, politikai igazgatottsága, mozgalmi ereje tagadhatatlanul nagyobb volt a fejszababulássalunk első percek fogva, de meg a reakciós időkben is, mint parasztságunknak, mely joglajkosásánál, egyéni viszonyainál fogva, „szűk-szűrságából” kifolyólag nem indíthatott olyan nagyarányú mozgalmakat, mint jobbra városokban együtt élő ipari munkásság. A szocializmus hordozója az ipari munkásság volt és ma is az, természetes, hogy mikor a népi demokrácia a szocializmus felé vezető úton halad, az ipari munkásság jár az élen.

A közeli idők nagy feladata a magyar parasztság számára, hogy a maga büszkeségét a fejlődés menetébe megállapítsa. Ez külön téma, azért éppen csak érintem. Annál inkább kell hangsúlyozni, hogy a dolgozó parasztság sokat köszönhet az ipari munkásságnak, mely a fejszababulása óta — a kölcsönösség alapján is — segítségére sietett mindenben. A földreform végrehajtása nem sikerülhetett volna a munkásosztályl hathatós közreműködése nélkül. És mikor a háború zivatarának elmulása után a magyar parasztság nagy odaadással látta a földek megműveléséhez, ugyanakkor az ipari munkásság a gyárakat hozta helyre, fedél nélküli műhelyekben dolgozott, hogy előállítsa a szükséges ipari cikkeket, mezőgazdasági gépeket, mindazt, ami-

re a földművelőnek a jó, a többtermelés érdekében szüksége van. Ezen harmonikus munka nagyszerű eredménye volt az a csoda, hogy oly hamar talpra állott az ország. Az ipari munkásság, mint a demokrácia élcsapja a befolyását, helyzeti energiáját sohasem használta fel a dolgozó parasztság ellen, melyben a dolgozó testvért látta, sőt ahol csak lehetett segítette. Utalok többek között a falusi iskolák önkéntes munkával vállalt helyreállítására.

Súlyos politikai hiba, sőt bűn lenne, ha izolálná magát a parasztságunk csak kis része is az ipari munkásságtól. A dolgozó parasztságunk szoros szövetségben van a helye az ipari munkássággal. Együtt mindent megnyerhetnek, külön utakon talán sem.

A suttogó propaganda nagy buzgalommal, eferdítő szándékkal és beállással ragódik különösen faluhelyen azon, hogy fontos állami állásokba, nagy ipari vállalatok élére a munkásosztály kimagasló fiai kerülnek. Ebbe a felvételbe csak rosszakarattal lehet belemagyarázni a parasztság fiaiának hátrébe szorítását, hiszen a paraszti származás nem hátrány most, min a multhan a közfunkciók hetől é-sénél bizony súlyos hátrány

volt. A fiatal paraszti generáció nagy számmal került a magasabb iskolába és ennek révén az őt is joggal megillető helyekre es pozíciókra. A helyes arány szempontjai bizonyára ezen a téren is érvényesülnek. Egészen természetes, hogy az ipari vonatkozású vezető pozíciókra éppen olyan joggal kerülhetnek a munkásosztályl képzett és arra való tagjai, mint a mezőgazdasági jellegű pozíciókra a dolgozó parasztság rátermett tagjai.

A magyar parasztság csak jót várhat attól, hogy vege annak a kornak, mikor születés, összekötés emelt valakit vezető pozícióba, mikor bármilyen tehetséget elzárta a felemelkedéstől a népi sorból való származás, mikor a népnéző hatalom törpe epigonokat, vagy teheségtelen egyedeket emelt a nép fölé. Kik ugyancsak értették ahhoz, hogy semmibe vegyék úgy a dolgozó parasztságot, mint az ipari munkásságot.

A haladó értelmiség, a népnéző érzékeltség, a népnéző érzékeltség éppenny megvalósítja helyét a mai fejlődésben, mint az ipari munkásosztály és a dolgozó parasztság. Nem a diploma hátrébe szorítása az, ha a munkásosztály kimagasló tagjai élre kerül-

nek, mégcsak nem is szerepekre, hanem a népi demokráciánk kiinduló természetén és szűkeges folyamata. Loyálisnak el kell ismerni, hogy a népi demokráciában a munkásosztály és a parasztság egymás mellett haladva a parasztság az irányító erő, melyhez jogai esorolása nélkül kapcsolódhat a haladó értelmiség.

A népi demokrácia egyesítő ereje minden haladó erőt egybe forraszt az új rend védelmében, demokráciánk kifejlődésében, az ország újjáépítésében, az élet-színvonal emelésében és nem utolsósorban, különösen a mai feszült nemzetközi helyzetben a demokratikus rend és béke megőrzésében.

A demokratikus erők egységének megszilárdítása, népi demokráciánk megerősítése, a népjólét biztosítása megköveteli, a dolgozó rétegek, úgy a fizikai, mint szellemi dolgozók egymás iránti teljes bizalmát. Ezt a bizalmat úgy alapozhatjuk meg leginkább, ha nem féltékenykedve nézzük egymás szerepét, hanem teljes összehangoltságban közös munka keretében építjük tovább népi demokráciánk szilárd épületét mely hajlékot, nyugalmat, biztonságot nyújt minden dolgozó magyarnak.

Ortutay kultuszminiszter fontos kijelentéseket tett a téglási, (századik) tanulóotthon felavatásán

Az egész magyar nép számára egyenrangú iskolákat akarunk — Még ez évben több mint ezer tanító, szaktanító és tanárt neveznek ki az általános iskolákban

Szombaton ünnepélyes keretek között adta át rendelkezésének Magyarország századik tanulóotthonát a téglási Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter. Az ünnepi eseményre lobogó-díszbe öltözött Téglás község. A falu határában nemzeti színekkel díszített diadálkapu fogadta a vendégeket, rajta a tábla: Isten hozott!

Ünnepi istentiszteletet vezették be az ünnepségeket. Szorgos munkások meg az ünnepnapra való szombaton is dolgoztak a volt Degenfeld-kastély oszintatásán. A helyreállított kastély is zászlócskát hordozta az ünnepi percek emeleti szobáiban azonban még dolgoztak az asztalosok, udvarán még seprétek, amikor harsány éjjelezés, a sorfát álló kis iskolások apró nemzeti szín zászlócskát lobogató badának üdvözlő-gása jelezte, hogy megérkezett Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, ünnepi lovasbandériumtól kísért.

A miniszter Domokos János hajdúmezei főispán és Ménes János debreceni polgármester kíséretében haladt el a gyermekek hangos, kedves sorfala között. A volt grófi kastély terraszán helyezkedtek el a vendégek, majd kezdetét vette az ünnepség.

A Himnusz áhítatos hangjai után Csécsi Bálint, az iskola nő-vezetőke Ady: Történelmi lecke fiúk- és c. költeményét, majd dr. Gacsályi Sándor tankerületi főigazgató emelkedett szólamra. Köszöntötte a minisztert és az ünnep-

lő közönséget, amely ezrekre minden gyűlekezett a kastély 18 holdas parkjában.

— Különös jelentősége van e napon — mondotta a tankerületi főigazgató. — a századik internátus felavatásakor hangsúlyozni kell, hogy a száz tanulóotthon fölbel jelent minden ékeszülő beszédnél. Ez igazolja, hogy igaz ügyért harcol a demokrácia, amikor a szegényparasztság gyerme-

Bevezetőben utalt a miniszter személyes érzéseire, amik akkor föltek el, amikor egy volt Degenfeld-kastély területére lép. Megboldogult édesapja valamikor ugyancsak egy Degenfeld grófnak állt szolgálatában alázatos szolgaként életének egy nagyon nehéz szakaszában. Harminc évvel ezelőtt pedig — mondotta Ortutay Gyula, a szabolcsi és hajdúsági falveket járta maga is, hogy kutasza, vizsgálja a magyar parasztság életét. It dolgozott ezek között a parasztlak között a gazdasági válság idején. It látta, hogy az elmultr rendszer négy vagy hat elemi iskolánál „Megállj”-t parancsolt a magyar parasztság jelenlétének. Akit pedig tovább engedett az egyetemre, főiskolára, annak pedig ki kellett szakadnia népéből szűgyelnie kellett fejkendős

keinek otthon teremt, igazságot szolgáltatva, jótéve évszázadok bűneit, a parasztságunk. A tanúvilág gyermekei előtt megnyílik az út a felmelkedés előtt. Kiválasztást alkalmazunk most is, — mondotta dr. Gacsályi Sándor — de nem a származás, vagyon összekötés, vagy barbár fajlélmélet alapján, hanem egyedül a tehetség és a ráutaltság alapján.

Ortutay miniszter avató beszéde

Édesanyját, kopott oszmas édesapját, különben ott kellett hagy-nia az úri rendet és vissza kellett „süllyednie” a parasztsághoz. Kélszáz teheséges szegényparaszt közül akkoriban alig egy-kettő jut-hatott el az egyetemre.

— A magyar népi demokrácia megteremtette az általános iskolát, amely magasabb képzést nyújt — mondotta Ortutay Gyula.

Hangsúlyozta a miniszter, hogy az elszórt tanyatelepüléseken nem lehet olyan jó iskolázást megvalósítani, mint a városokban, ezért kellett megteremtteni az általános iskolai tanulóotthonokat, hogy a tanyák szegénysorsát, tehetséges gyermekei számára nyújtsanak tanulási lehetőséget. Hangsúlyozta a továbbiakban a miniszter, hogy az általános iskolán még sokat kell javítanunk, fejlesz-

Gyermek felvételek
Horváth fotóból
Simonffy-utca 1-b.

Kedden este
7 órakor
a BIKÁ
nagytermében

LÁSZLÓ IMRE

Szív küldi
szívnek
músora

tenünk. Kevés még a szakitanfó és tanár.

— Még ebben az évben több mint ezer tanítót, szakitanfót és tanárt nevezünk ki az általános iskolákba, hogy a képzés jobb és eredményesebb legyen. Azt akarjuk, hogy a magyar vidéken, az egész magyar dolgozó nép számára a városival egyenlő rangú, értékes iskolák álljanak rendelkezésre. A miniszter ezután rámutatott arra, hogy az elmúlt rendszerben mindössze egy tanítóotthon létesítettek. Az sem felelt meg céljainak. 1945-46-ban 9 tanulóotthon létesült. Az összeesküvés után amikor egyre határozottabb irányt vett demokráciánk, a népi demokrácián keresztül a szocializmus felé, egyszerre megmutakoztak

Ama jobbágyok nevében, kik egykor követ hordtak a kastély felépítéséhez

A miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után, amelyet újra és újra megszakított a közönség lelkes tapsa, éljenése. Boross Gyula Kossuth-díjas tanító, az állami általános iskola igazgatója lépett a mikrofón elé:

— Azoknak a jobbágyoknak, szellőzőnek a nevében, akik valaha követ hordtak, törtek a kastély felépítéséhez s akiknek gyermekei ma a kastélyban lakhatnak, köszönetet mondok a kormányzatnak, Ortutay Gyula kultuszminiszternek és miniszteriumának, hogy a köhordó szellőzők gyermekei ma

Ajánok a miniszternek

Az ünnepség végén a téglásai ajándékokkal halmozták el Ortutay Gyula kultuszminisztert: két példányban is megkapta a századik tanulóotthonnak szolgáló Dezentó-kastély kék, egykötésű Boross Gyula igazgató kezéből, majd a téglási MNDSZ járult elébe. Both Mária és Posta Márta két kis szelvért adták át a miniszternek, majd Sipos Sándorné és Fekete Sándorné szőlős kosarukat. Rácz Erzsébet pedig egy pulykát.

Ortutay miniszter közvetlen kedvességel válaszolt: A két kis szelvért hazaviszi, kisfiának és kislányának, nagyon fogják örülni neki, ő pedig a két kis szelvért tartalmával, a jelképes kis búzás rozsos, árpás zsákokkal fogja meg tanítvány öket arra, milyen nehéz gerincroppantó munkával szerzik A tanulóotthon megtekintése

A miniszter és kísérete a téglásakkal együtt végig járta a volt grófi kastélyt. Több, mint félszáz helyiség áll most a tanulóotthon bennlakó növendékei rendelkezésére. A földszint jobb oldalán vannak a raktaarak és a konyha, utóbb Nagy Iona gondos vezetése alatt. Baloldalon az igazgatói iroda és tanterem. Az emeleti rész baloldalon a nevelők szobák, hadd említsük a nevelők közül Székely Iona és Szabó T. Erika nevét, odébb a fiúk hálótermel. A kastély emeleti jobb szőnyván vannak a lányok hálótermel. A lányoknak külön kedveztek az építkezésnél, még egy külön „fésülködő” is berendeztek számukra. Bőven vannak a fürdőszobák. Az emeleten tágas, levegős nappali szolgál a gyerekek nappali együtt-létére.

Az épületet szinte rohammunkával két hét alatt a tisztántúli építőipari munkaszervezet 105 munkása Nagy István és Nagy Sándor vezetésével hozta rendbe. Szinte vagonszámba hordták ki a szemetet az elhanyagolt kastélyból. Két évig a MÁLLERD kezelésében volt a kastély: tyúkoknak makkoltatott sertések feldolgozására használták az épületet — ma Ortutay miniszter is elfőlte

az eredmények. Ennek eredménye a most megindult századik általános iskolai tanulóotthon is.

— A dolgozó magyar nép, amely építeni akarja a szocializmust, valószínűleg meg ezeket az eredményeket s tette lehetővé, hogy a volt grófi kastélyok palánkjai és kőszálai ledőljenek s végre a népé legyenek.

— Ezeknek a tanulóotthonoknak az a feladatuk — mondotta végül a miniszter, hogy olyan ifjúságot olyan értelmiséget neveljenek a magyar demokrácia, a magyar hazá javára, amely sohasem szakad el a dolgozók osztályától, nem válik soha úrl osztállyá, hanem a magyar dolgozó nép értelmisége lesz.

az épületben lakhatnak, tanulhatnak. Megköszönte a debreceni villanygári falujárók munkáját, akik a külső villamos távvezetékot megépítették, a MAFIRT dolgozók ajándékát: egy világvevő rádiót is. Halmay Tibor igazgató-tanító vezényletével az iskola énekkara énekelte kánonokat, majd népviseletben párok táncoltak tizes magyar népi táncokat. Pozsár Gyula, a téglási általános iskola miniszteri elismerésben részesített igazgatója mondott zárószavakat. A Szózat éneklése fejezte be az ünnepséget.

meg a parasztek az „életet”. Mivel pedig ajándékokkal illik ajándékozni a válaszolót: ő a téglási tanulóotthon növendékeinek egy teljes sportfelszerelést fog ajándékozni. Leikes taps köszönetre a minisztert bejelentésekor. A tanulóotthon két növendéke fogadta meg ezután a miniszternek: méltók lesznek a demokráciától kapott „ajándékok”, a gyönyörű tanulóotthonra!

Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterrel tiszteltette a Kisgazda Párt debreceni küldöttségét: Ménes Andrásné alelnök, Reményi József főtákar és Duscza Ferenc, az értelmiségi tagozat elnöke. A miniszter hosszabban elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

működésüket — hosszú huzavona után került végre méltó rendelkezésnek szolgálatába a kastély.

A derék építőmunkások szívvel-lélekkel végzett munkája után ma már beköltözhető állapotban van az épület javarésze. Még egy-két hét és tökéletesen elkészül a munka: vakító fehér ajtókat, parkettes termek, fehér csempékkel ékes fürdőszobák várják a felüsi, tanyai gyerekeket.

Ma már több mint száz gyerek van a tanulóotthonban. A megye minden városa, falva képviselve van a fiúk, lányok között. Debrecenről Tiszacségyig. Jól érzik magukat már egy éjszaka után is. A leghatásosabban ezt egy élénk hajdúbosszörmenyi gyerek, Gellén Pali fejezte ki:

— Engem már el se lehet zavarni innen... (dr. p. j.)

Olajutést engedéllyel
vállalok, olajat és pogócsát
azonnal kiadok
Kovács Sándor, Hatvan u. 32.

Autó gumiait
utófelülviztesse, javíttassa a
Tóth gumiüzemben, Miklósi u. 7

Javítunk mindenféle lábbelilt
(cipőt, csizmát stb.)
gyorsan, pontosan, előnyös áron
Oreg Cipész és Csizmadia Mesterek Meteor-mozgó
Munkavállaló Csoportja. pinca.

PÁRTELET

Kisgazdapártiak! Tanulhatok, olvashatok és szórakozhatok is a Kisgazda Párt klubhelyiségében. Nyitva reggel 8 órától este 10-ig.

MA FONTOS ÉRTEKEZLET A KISGAZDA PÁRTBAN

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezeteinek gazdagtagozata ma, vasárnap délelőtt 11 órakor a pártszervezet nagytermében igen fontos ügyben értekezletet tart. Az adózás kérdése kerülnek napirendre a mai értekezleten s a minden gazdát közelről érdeklő témáról dr Csire Ferenc pénzügyigazgató és dr. Mitrovics Gyula h. pénzügyigazgató adnak szakszerű felvilágosítást. A gazdagtagozat vezetősége külön felhívja a tagok figyelmét, hogy a mai értekezleten pontosan jelenjenek meg.

SZERDÁN KULTURDELUTAN A KISGAZDAPÁRTBAN

A Kisgazda Párt debreceni szervezete október 6-án, szerdán Emlekünnepélyt rendez. A pártvezetőség részéről Duscza Ferenc alelnök emlékezik meg Október 6. igazj jelentőségéről, Versényi Ida, a Csokonai Színház kitűnő művésznője Ady verseket ad elő, a Kollégium kórusa dalokat énekel. Hegedű és zongoraszámok egészítik ki a műsort, melynek második részében a Fialak Szippada bemutatja az Orvos és a halál c. egyfelvonásos drámát. Belépődíj nincs, a rendezőség minden párttagot és vendéget szívesen lát.

KEDDEN IPAROS ÉRTEKEZLET

A Kisgazda Párt debreceni szervezeteinek iparos tagozata kedden október 5-én délután 6 órakor a pártszervezet tanácstermében iparos értekezletet tart, melyen az iparosságát érintő időszerű problémák kerülnek megvitatásra. A tagozat vezetősége felhívja a tagokat, hogy az értekezleten minél számosabban jelenjenek meg.

A SZÖVETKEZETI OSZTALY TANULMÁNYI KIRÁNDULASA

A Kisgazda Párt szövetkezeti tanfolyama ma, vasárnap Balmazújvárosra látogat el. Kis Ferenc tanyai titkár vezetésével, hogy megtekintse az újárósi Földművelésügyi tanfolyamot, Parasztszövetkezetet és Hangya szövetkezetet. A kirándulók a csoportos utazóknak kijáró kedvezményes menetdíj ellenében utaznak Balmazújvárosra ma délelben és este térnek vissza Debrecenbe.

SZOMBATON SZÜRETI BAL

A Kisgazda Párt debreceni szervezete október 9-én, szombaton este 8 órai kezdettel a pártszervezet összes helyiségeiben nagyszabású Szüreti Bált rendez. A rendezőség, mely már hetekkel ezelőtt hozzáállított az előkészületekhez, gondoskodni fog róla, hogy a bizonyára nagyszámú vendégereg sem ételben, sem italban, legkevésbé pedig jó hangulatban nem lesz hiján. Az özi bálók egyik legjobb mulatójának ígérkezik a Kisgazda Párt Szüreti Bálja, melyek első elővételei jegyeit keddtől kezdve árusítja a párt irodája a hivatalos órákban.

ELŐADÁSOK A KISGAZDA PÁRT SZÖVETKEZETI TANFOLYAMÁN

A Kisgazda Párt szövetkezeti tanfolyamán tegnap este dr. Tamás Ferenc agráregyei tanár tartott rendkívül nagy figyelemmel hallgatott szakszerű előadást. A szövetkezetek szerepe a mezőgazdaságban címmel. Október 7-én Mikó Gábor szövetkezeti igazgató beszél a szövetkezeti politikai problémákról, míg 8-án dr. Csire Ferenc pénzügyigazgató tartja meg előadását a szövetkezetek adózási problémáiról. Mindkét előadásra vendégeket szívesen lát a tanfolyam vezetősége. Ma, vasárnap a tánc este 7 órakor kezdődik.

Meghívókat
a Tisztántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

Ortutay miniszter a hadházi gyermekvárosban

Ortutay Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter szombaton délután a téglási avatónnepség után a hajdúhadházi gyermekvárosba látogatott el. A gyermekváros gyermekei régi kedves ismerősként köszöntötték Ortutay minisztert, akinek sokat köszönhetnek. A miniszter órákat töltött el a gyermekek között közvetlen beszélgetéssel.

A minisztert a gyermekvárosban Adám Zsigmond igazgató fogadta. Ortutay Gyula miniszter elismeréssel nyilatkozott a gyermekek fejlődéséről, tudásbeli előhaladásáról. A gyermekváros min-

den nevelője valóban jó munkát végez. A Mészáros Mária lelkes önfeláldozó nevelő munkája nyomán „új embereket” kovácsolnak a hadházi gyermekvárosban.

A miniszter és kísérete, valamint a gyermekváros gyermekpolgárai végig nézték a pompás játékkörműt, amelyet a MAFIRT áprilistól kezdve külső felvételekben a hadházi gyermekvárosban készített. A film négy verzióban készült. Mostani budapesti bemutatójával egyidőben Moszkvában és Londonban is bemutatják, majd pedig Franciaországban.

7000 kg zsírnakvalót osztottak szét az üzemek dolgozói között

A jövő héten lesz szabat olaj és jegyes olaj és ekkor folyamatosan részeseinek zsírfelállításban azok a dolgozók akikre szombaton nem kerülhetett sor. Értelmeülünk szerint a jövő héti folyamán megkezdődik a szabad olaj és jegyes olaj árusítása is Debrecenben. A szabad olaj különként 9 forintért kerül kiadásra a kijelölt kereskedők útján. Debrecenben tehát erőlyes lépéssel sikerült a zsírlányt enyhíteni.

Kedden újabb vágásra kerül sor

Ma már téli időszámítás van érvényben

A téli időszámítás mára, vasárnapra virradó éjszaka lépett életbe. Akl az éjszaka, vagy az este nem igazából egy órával vissza az óráját, ma reggel tegye meg, különben „időzavarba” jut.

Debreceni viszonylatban nem jelent változást a téli vasúti menetrend

Mától, október 3-tól a MAV vonalain életbe lép a téli menetrend. A kiadott új téli menetrendkönyv debreceni viszonylatban nem tartalmaz változást, tehát az eddig érvényben lévő indulások és érkezések irányadóak a téli menetrend időtartamáig, a jövő év májusáig. Sem a Debrecen—Budapest vonalon, sem pedig a debreceni szempontból jelentős mellékvonalakon nincs változás.

A téli időszámítás bevezetésével ma hajnalban 3 órakor az uton lévő vonatok az órávisszagazálás kapcsán egy óráat álltak.

A romániai gör. kat. egyház visszatér a görögkeleti egyházba

Bukarest. A görög katolikus egyház erdélyi és bánági vezetősége 38 főpártszékes részvételével Kolozsvárott értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy visszatér az anyaegyházhoz, a gör. keleti egyházhoz. Az értekezlet kiözlöttségét menesztett Bukarestbe, hogy Jusztinian patriarkával közölje ezt a határozatot. (MTI)

Hazaérkezett hadifoglyok

Hajdomegyébe érkeztek pénteken Egyek: Balocsi István, Rente Kálmán, Katona József, Karádi István, Ugrai Gyula. Vámospercs: Menyhárti Lőrinc, Szabó Gyula, Papp József, Hajduszoboszló: Szabó Ferenc Hajdúbosszörmenyi: Gargya Imre, Erdő Imre. Tetétlen: Kerekes József. Balmazújváros: Róth József Posta István. Hajdudorog: Czifra György. Pádukladány: Bodó József. Nádudvar: Tóth György. Hajdunánás: Szamóki Imre, Szabó Mihály. Mikepércs: Kiss József, Tégla: B. Kiss János. Földes: Mocsári Sándor.

HADIFOGLY ÜZENETEK

Az alábbiak megnyugtató üzeneteket küldik a Szovjet-Unióból: Halicz József feleségének Sarkadra a 6009 holgorkij táborból, Pokovics Gyula feleségének Nyirgelsére a 7144/1 táborból, Klein Tibor szü-

leinek Nyirmadára a 7256/5 táborból, Szita Ottó szüleinek Debrecen Csillag u. 15. szám alá a 7144/2 táborból, Lakatos Imre ismerőseinek szüleinek Debrecen Fűvészker. utca címre a 7144/5 táborból. Sarkózi István feleségének Kismariára a 7144/3 táborból, Som István szüleinek Debrecenbe a 7144/2 táborból, Bagoly József szüleinek Debrecenbe a 7144/6 táborból, Dáni János feleségének Geszterédre a 7256/10 táborból, Szabó Antal szüleinek Hajdunánásra a 7144/7 táborból, Juhász Miklós feleségének Hajdudorogra a 7144/6 táborból, Aliczki Péter szüleinek Hajdudorogra a 7256/4 táborból, Sári János szüleinek Hajdunánás, Tisza u. 28. szám alá a 7256/12 táborból, Illés Károly szüleinek Debrecen Doberdó u. 1. szám alá a 7144/6 táborból, Molnár Ferenc szüleinek Sarkad, Diófa u. 3. szám alá a 7144/6 táborból, Burai Benjámin feleségének Balmazújvárosra a 7144/6 táborból, Fekete Sándor feleségének Konyrára 7144 táborból, Szilágyi László szüleinek Nyiradon címre a 7144/6 táborból, Gerhardt András szüleinek Nyiregyháza a 7144/1 táborból.

László Imre kedden

Hatalmas érdeklődés előzi meg a legjobb magyar dalénekes és dalköltő, László Imre keddi este a Bika nagytermében tartandó Szív küldi szívnek műsorát. Névre szóló üzenetek dallal egybekötve, a legnépszerűbb nóták fognak felcsendülni. A kíséretet Magyar Jóska, a kitűnő fővárosi cigányprímás és zenekara látja el. Konferál: Körösty István színművész. Jegyek 2—8 forintos árban válthatók a Bika-hallban.

Mozgósínházak mai műsora:

APOLLO
Ma utoljára!
Viborgi városrész
Hát a nő!
Férjek és asszonyok
Kényes témájú dráma! 10 évtől!

METEOR
Ma utoljára!
A gyilkosok közülünk vannak
Hajjós: Csak felhőitől!
Szent és az utcalány
12 évtől! francia író!

VIGSZINHAZ
Kalandos exotikus történet!
Jean Remy írószereplésével
Karaván
Előadások: Apollo és Vigszínház
de. 11. du. 10.30, 11.5, 16.7, 19.9 órákor
Meteor: 2, 4, 6, 8 órákor

Megérkeztek a legújabb női és férfi szövetek, selymek, vászon és damaszt árak. Harisnyák Női és férfi fehérnemű különlegességek nagy választékban Tiszántúli Textilházban

VasutasNap a vasutas árakért
Október 3-án vasárnap este fél 8 órai kezdettel az Arany Bika nagytermében diszhangverseny rendeznek a vasutas dolgozók.
Közreműködnek a budapesti vasutas kultúrgárda, a debreceni MAV Biharmonikusok Pongráz Zoltán vezényletével, a debreceni MAV Műhely Dalkara Széchy Gyula vezényletével, a Futóház kultúrsportja, Zádor Aranka, Vitányi László, Kovács Gyula énekesek és Szabó Ferencné előadóművésznő. A hangverseny után reggelig jánó. Jegyek előző árban elővételben a vasúti szakszervezet titkárságánál és a szolgálati főnökségeknél, szombaton és vasárnap pedig az Arany Bika halljában kaphatók.

SZÍNHÁZ, MOZI, MŰVESZET
SZÍNHÁZI MŰSOR:
Vasárnap du. fél 4-kor: Csongor és Tünde, Berletzsinet.
Vasárnap este fél 8-kor: Csongor és Tünde, Berletzsinet.
Hétfőn este fél 8-kor: Csongor és Tünde, B. berletzsinet.
Kedden este fél 8-kor: Csongor és Tünde, Csokonai-berletzsinet.

— Homokot szórt a beszoigálatolt termény közé Gyújas György nyírabányai földműves felesége. Egyik testvérét hasonló cselekmény miatt már elítélte a debreceni törvényszék. Gyújasné a közellátás érdekeit veszélyeztető bűncselekmény miatt — mivel beglazolást nyert, hogy 15—20 kő homokot szórt a termény közé — kéthónapi fogházra ítélte a bíróság jogerősen.

— Az írói és művészi opimizmus kérdése az Ady Társaságban. Az Ady Társaság irodalmi osztálya a képzőművészeti és zenei osztály tagjainak bevonásával zártkörű vitát rendez hétfőn este nyolc órakor a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság tanácstermében (Vöröshadsereg utja 45.). Tárgy: „Az optimizmus az irodalomban és művészetben. A bevezető előadást dr. Csabai Tibor tartja.

— A debreceni vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte Kiss József hajdúszoboszlói lakost, aki a bejelentőlapokért és bizonylatokért a megállapított díjazásánál 4—5 forinttal többet szedett a felektől és bélyegköltésre is külön díjakat számított fel. Megindult ellene az eljárás. Kiss hosszabb idő óta folytatta a csalást, míg most rájöttek és őrizetbe vették.

Kislakások legnőbb vágya VIG kárpitos rekamé ágya Éjjel alszik, nappal ül Pihen rajta remekül VIG kárpitos, PIAC-U. 7. Aranyéremmel kitüntetve

BUTOR
vásárlás előtt tekintse meg butorkatalógusát, ahol háló, kombinált szobák és konyhabútorok a legjobb minőségben állandóan kaphatók.
Bálint Sándor asztalosmester **CSAPÓ U. 25.**

— A Városi Dalegyület ma délután 5 órakor Széchenyi u. 20. sz. alatti székházában házi hangversenyt rendez a azt követően ismerkedési estét, melyre a dalegyület barátait szeretettel meghívja az Elnökség.
— Eldobott cigarettavégző ki-gyulladt a Legányi uca 10. szám alatt Sztármári Ferencné fűskamara-ra. Értésítették a tűzoltókat, akik rövid idő alatt eloltották a tüzet. A kár jelentéktelen.
— MVE. Autóbuszszem menetrendje. Értésítjük Utazóközönségünket, hogy Autóbuszszemünk től menetrendje a nyárral teljesen azonos. A vasárnapi fordójáratokat beszüntettük. Járatunk csak hétköznapokon közlekednek, vasár- és ünnepnap csak Gyula és Debrecen között tartunk fenn forgalmat. Menetrend felvilágosítás és menetjegy elővétel menetjegy-irodánkban: Arany Bika-szálló. MVE. Uzemvezetősége.

* Tánctanfolyam kezdődik 4-én délután 6 órakor diákok részére dr. Konczné „Ritmus” tánciskolájában, Péterfia 30.
* Felkérjük vevőinket, sorsjegyet ötdikéig jegyeztessék elő határidő után a régi számokat és eladhatóvá tesszük. Buray sorsjegyiroda, Kossuth u. 8.
* Glánóz felvilágosító Kiss, Mé-lusz tér 7. Telefon 589.
* Díváltfűző gyógyhaskótó mell-tartó, harisnyatartó Borynénál készül. Rákóczi 11.

MODERN konyhaberendezéseket NYIRI-től, Piac-u. 7. udvarban

* Gumicsizma, sárcipő, autógumi szakaszú javítás, Vadai gumitüz Széchenyi uca 3.
* DNYBV től menetrendje. Értésítjük Utazóközönségünket, hogy október 3-tól től menetrendünk a nyári menetrenddel teljesen azonos, azonban a Debrecenből 6.26-kor induló és Nyírátörba 8.11-kor érkező, illetőleg ellen irányból Nyírátörből 19.45-kor induló és Debrecenbe 21.35-kor érkező sebes motorvonatunk helyett II. és III. osztályú személyvonat díjzabással motorvonatot állítunk forgalomba. DNYBV Üzletigazgatósága.

DHV Villamos menetrendje. Értésítjük Utazóközönségünket, hogy 1948 október 3-tól től villamos menetrendünkben változás nincs. Bikaszálló—Nyulas vonalon négy kocsi állítunk forgalomba és azokat 8 perccel közeledekettjük. DHV Üzletigazgatósága.

— Zsebtolvaj ellopta a zsigársárbán szombaton délelőtt Balla Lajosné hajdúszoboszlói lakos pénztárcáját 1230 forinttal.
* Meghívte a Tiszántúli Egyházközség Debreceni körzete f. évi október 1—3-ig konferenciát tart. A konferencia pénteken este 7.30 órakor nyilvános előadással kezdődik a Szent Anna uca 7. szám alatti imatermünkben. Szombaton és vasárnap reggel 9-től este 7-ig a Déri Múzeumban tartjuk konferenciánkat, melyre szeretettel vár mindenkit a rendezőség.

MINDENFÉLE NYOMTATVANYOKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky utca 1. Bika-bérház.

— Beurranó tolvaj ellopta Hódos Antal Kínizsi utca 55. szám a lakos kabátját munkahelyén. A tettesnek nyomában van a rendőr.

— Este 12 órától záróráig kiszolgáltatók ételke és italok után az osztályonfelüli és az I. osztályba sorozott vendéglők és kávéházak fényűzési forgalmi adót nem kötelesek fizetni.

* Osszlanc vasárnap este 7—11-ig Havancsák tánciskolájában. Arany János u. 2.

— Eltűnés. Erdős Gyula 20 éves tanítóképzős Miskolcra ut 20. szám alatti lakos nyomtalanul eltűnt. — Ugyancsak eltűnt Kovács Gyuláné szül. Faragó Juliánna 23 éves asszony, Bellelelő 220. lakos, aki egy másfél éves gyermekkel bejött a városba és szóta nyomavészett. Hozzájártozók bejelentése a rendőrség megindította a nyomozást tartózkodási helyük felkutatására.

* Iván Eszterke és Németi Sándor jegyzetek.

* Maklár Vilma áll. tanítónő Hajdúnánás és Kozma Tibor áll. tanító Debrecen, jegyzetek.

— A Debreceni Vadászárság október hó 10-én a Déri-múzeum nagytermében reggel 8 órai kezdettel tartja közgyűlését.

Izgatás miatt kétévi börtönrre ítél a NOT egy lelkeszt

Csaba (Czumbell) Lajos igazságtaloi római katolikus piébános az ottani iskolában a tanulók előtt demokráciaellenes izgató kijelentést tett. A debreceni népbíróság 8 hónapi börtönrre ítélte, a NOT most a büntetést két évi börtönrre emelte fel. A lelkeszt még egy hasonló ügye van, amit a közeljövőben tárgyalnak.

Kijelentette lakótársait, hogy kiigényelhesse lakását

Dr Pécsi Imre járásbíró, Jókai u. 22. lakos feljelentést tett a rendőrségen íj Grosz József Jókai u. 22. lakos ellen, aki tudta és beleegyezése nélkül, az ő és az ugyancsak ott lakó Tóth Margit nevű ráhamisítva a rendőrségi bejelentőlapra mindkettőjüket kijelentette lakó-szukból. A gyaru szerint azért tette hogy az így megfűresedettnek, illetve nem lakottnak feltűntethető lakást kiigényelje. A rendőrség az ügyben megindította a vizsgálatot.

A Látókép csárdánál árokba fordult egy gépkocsi

A Látókép csárda és Nagyhegyes között a hortobágyi traktor-átlomás traktorral vontatott pótkocsijának kapcsa eddig meg nem állapított okból kiszakadt és a pótkocsi önsúlyától árokba borult. A bennfők közül Nagy András 41 éves munkás, Hollói utca 13. sz. lakos súlyos belső sérülést, íj. Koppányi István 24 éves napszámos pedig lábtörést szenvedett. Mindkettőjüket a sebészeti kórházra szállították.

A KERESKEDŐ PÁRSULAT (KIOSZ) HIREI

Forgalmadő készlelváltás f. hó 5-éig kamatmentesen bevezethető. A KIOSZ közbenjárására a pénzügyminisztérium a készlelváltásokat az szábi szektorokban csökkentette: Cukor 0. bor 0. fém-felzártmányok 0. fű 1 hónap, piaci árúok 15 hónap, fűszerkeverékek 2 hónap, bevezető szövetkezetek 1 hónap.

Azok a vasáros kereskedők és iparosok, akik árúkat a Rákóczi u. 14. sz. alatti, biztosítottak, a biztosítási díjat a Kereskedő Társulat kistermében hadikasszába fizessék be. Tűz- és építési anyagkereskedők szeptember havi forgalmukról beadványokat október 3-ig feltevéni beadni sziveskedjenek a Társulat KIOSZ irodájában — Fűszer, kiskereskedők szakszótályának növekedésére felhívja tagjait, hogy kedden du. 6 órakor a Nyomatás u. 9. sz. alatti széküzében értekezzenek megjelenni sziveskedjenek. A tárgyszorozat fontosságára tekintettel rövizeltetési tagjainak pontos megjelenését kérjük.

— Tűz- és építési anyagkereskedők figyelmébe! 6-án, szerdán du. 5 órakor rendkívül fontos ügyben a KIOSZ kistermében értekezletet tartunk. Minden kártárs feltétlenül jelenjen meg. — Textilkiskereskedők köz-munkaváltás összegüket 6-ig feltétlenül fizessék be Állban kártaimnál. — KIOSZ filmankét hétfőn du. 6 órakor a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság Vörös Hadsereg utja 41. sz. alatti székházban, Minden kártárs megjelenését elvárjuk.

SZERVEZETI HIREK

Orvos szakszervezet. A Debrecenben működő betegbiztosító intézet körzeti és hatósági orvosok részére szakmai továbbképző tanfolyamot indít, melynek keretén belül 4-én, hétfőn du. 7—9-ig a belklinikai iantermében tartja meg az első szakelőadást. Az előadason való megjelenés a fenti orvosok számára kötelező. A szakelőadésen működők számára pedig kívánatos. Oktatási bizottság. — Orvos szakszervezet kéri a falujárási munkában résztvevni hajlandó orvosokat, jelentkezzenek írásban vagy személyesen a szakszervezet irodájában.

— A FEKOSZ kertész szakszótálya felhívja az összes tagjainak figyelmét, hogy vasárnap du. 8 órakor kenyérgyártás és egyébkétre gyűlést tart. — FEKOSZ helyi titkársága vasárnap du. 9 órakor vezetőségi ülést tart. — A FEKOSZ kiskereskedők szakszótálya ma, vasárnap délelőtt 9 órakor kenyérgyártás osztályt tart. — Ruházati munkások szakszervezete hétfőn du. 6 órakor vezetőségi ülést tart, melyen az összes vezetőségi tag kának kötelező — Házfelügyelő szakszervezete vasárnap délután 3 órakor taggyűlést tart. Mindenki, főképp a női tagok jelenjenek meg.

IPARTESTÜLETI HIREK

Kárpitos és kelmefestő szakszótály hétfőn 5 órakor tisztújító közgyűlést tart. — Kádár szakszótály hétfőn 6 órakor tisztújító közgyűlést tart. — Szűcs szakszótály hétfőn 5 órakor tisztújító közgyűlést tart. — Kalapos szakszótály kedden 5 órakor tisztújító közgyűlést tart. — Lakatos szakszótály szerdán 6 órakor tisztújító közgyűlést tart. — A kőművesmesterei szakszótály szerdán 5 órakor tisztújító közgyűlést tart. — Bádógos szakszótály szerdán 5 órakor anyagosztás ügyben ülést tart. — Cipész szakszótály csütörtökön 5 órakor tisztújító közgyűlést tart. — Nőiszabó iparosok részére szakelőadás f. hó 9-én lesz megtartva az ipartestület jelentkezői lehet. Baloghnál. — Tanonctartó mesterek figyelmébe! Felhívjuk a mesterek figyelmét, hogy tanonctartó megindul csak október 31-ig lehet. Amennyiben feloldó rendelet nem érkezik, nyílv május 1-ig tanoncot szegődtetni csak az I. fokú ipariskola engedélyével lehet. — A fodrász szakszótály forgató községe továbbra is Turzóknél ízeiben be az ízeiben. Új lejárata 12—14-ig.

KIOSZ HIREK

Október 4-én du. 6 órakor a kőiparosok részére fimbemutató lesz a Vörös Hadsereg utja 45. szám alatt a volt bank helyiségében. Kerjük az iparostársakat, minél nagyobb számban jelenjenek meg. Felhívjuk mindazokat a festő, mészoló és lakatos ipartársakat, akiknek kencere halaszthatatlan szükségük van. Iszonyú f. hó 4-én déli 12 órai a KIOSZ helyiségében (Kossuth u. 28.) jelentkezők be.

Közellátás

A hatósági élelmiszerjegy október havi 69, 70, 209, 210-es általános közellátási jegy I. (római egy) cukorszelvénnyre 120 kg. kristálycukor, II. (római kettő) cukor szelvénnyre 30 deka kockacukor, 91, 92, 215, 216-os általános közellátási jegy I. (római egy) cukorszelvénnyre 140 kg. kristálycukor, II. (római kettő) cukorszelvénnyre 30 deka kockacukor szereshető be a fűszerkereskedőknél. A 226, 227-es közellátási élelmiszer pótlégy október havi „Cukor” szelvénnyre 20 deka kristálycukor szereshető be. A kristálycukor hatósági ára kg-ként 6 forint, a kockacukor hatósági ára kg-ként 6.80 forint.

Hatósági lisztkiutalás. F. hó 4-én hétfőn a sütőmesterek hatósági lisztkiutalásuk átvétele végett jelentkezzenek.

Kenyerjegy elszámolás. F. hó 4-én, hétfőn A—K betűvel kezdődő 5-én kedden L—Z betűvel kezdődő nevű sütőmesterek a szeptember havi kenyérgjegyekkel elszámolni tartoznak. Elszámolható: rendes kenyérgyegy 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, pótlégyek 15—16, 17—18, 19—20, 21—22, 23—24, 25—26, 27—28, 29—30. Közellátási Iroda.

SPORT

A toto angol eredményei
Liverpool—Derby County 0:0 (toban x) Bolton Wanderers—Arsenal 1:0 (toban 1-es), Charlton Athletic—Birmingham 1:1 (toban x), Aston Villa—Sheffield United 4:3 (toban 1-es), Portsmouth—Newcastle United 1:0 (toban 1-es) Pótmérkőzéseknél: Stoke City—Chelsea 4:3 (toban 1-es), Preston North End—Blackpool 1:3 (toban 2-es), Sunderland—Manchester United 2:1 (toban 1-es).

Ma este totoeredmények
A DEBRECZEN szerkesztősége ma este 6 óra után szerkesztőségi kirkakutában (Bajcsy-Zsilinszky u. 1) közzéteszi a 12 találatos toszelvényt.

BLASz válogatott—Kelet válogatottja

hírvető labdarúgó mérkőzést rendeznek ma délután 3 órakor a DVSE Diószegi úti sporttelepén. A találkozó jó küzdelmet ígér és hiszgyük, hogy a labdarúgásnak valóban hírvetőre lesz ez a mérkőzés. A BLASz válogatott és a Kelet válogatottja nívó tekintetében NB. I-es csapatokhoz sorolando és éppen ezért tekint Debrecen sportársadalmá nagy érdeklődéssel a mérkőzés elé.

A csapatok összeállítása: BLASz válogatott: Havas — Lévai, Tóth — Flandera, Czigi, Szódi — Jármái, Tihanyi, Pongrázi L., Jéder, Hegedűs, Kelet: Nagy — Tömösvári, Szilágyi II. — Tisza, Csárdás, Sarkadi — Beluch, Teleki, Gere, Rácz Vihar.
A mérkőzést pontosan 3 órakor kezdik. Előtte D. Előre—Wolner NB. II. férfi kézilabda mérkőzést rendeznek. A kézilabda mérkőzést

DEBRECZEN 1948 X. 3. 6. OLDAL

a pallagi és kertvárosi mezőterberek találkozója előzi meg.

FTC—DVSE 11:5 IL o. ökövívő mérkőzés. A mérkőzést tegnap este rendezték Budapestben.

Az osztrák—magyar második időidejét közvetíti ma a rádió. A közvetítés pontos idejét ma a rádió a hírekben közli.

NB. II. kosárlabda mérkőzéseket DEAC—Szegedi VSE női délelőtt 10 órakor egyetemi sportcsarnok, DEAC—Szegedi VSE férfi délelőtt 11 ó. egyetemi sportcsarnok.

A Stadion műsora: fél 8-kor Pótlégy—Hapocsi úfűségi bajnok, 9 ó. DDSE II.—Hapocsi 11 ó. DDSE—Hajdúszoboszló úfűségi bajnok.

MASZOVLET—Fások kerületi II. o. mérkőzés lesz ma délelőtt 11 órakor a reptérfői pályán.

D. Előre—Ganz NB. II. női kézilabda mérkőzést rendeznek ma délután 3 órakor a dohánygyári pályán. Utána 4 órakor D. Előre II.—Dohánygyári ker. női mérkőzés lesz.

Sportpolitikai előadás. A megyei sporthivatal értesíti az egyesületek vezetőit, belevérve a szakszótályok tisztikarát is, hogy részükre hétfőn este 7 órakor a városi háza kistanácstermében sportpolitikai szemináriumot tart. Ennek a havonként ismétlődő szemináriumnak célja a sportolók átképzése.

Magyarország—Ausztria nemzetek közötti válogatott labdarúgó mérkőzés lesz ma Budapestben. Jólátunk: 4:2 a magyar csapat javára.

A debreceni teniszokor ma Nyiregyháza városbajnokságán indulnak. A Debrecen városbajnokságán csak a hét végen fogják befejezni.

A debreceni kirközök Cegléden, Budapestben és Nagykáttán versenyeznek. Szereplésükön sikert várunk.

Toth Lajos, Magyarországi János, János, dr. Sandor, Magyarországi György nagy sikerrel szerepeltek Keszthelyen az ott rendezett olimpiai napon.

A fedettuszoda edzőbajnoksága. Kedden és pénteken: 2—4: iskolák, 4—5: MNDsz Atlanté és VAOSz, 5—6: DDSE, 6—7: DEAC, 7—8: válogatott keret.

A válogatott keret edzéseire a következőknek kaptak meghívást: Nánási, Miko, Monár, D. Szabó, Mohácsi I. és II., Renkai, Arató, Kesztelényi I., Thurzó, Jost I. és II., Sarkadi E.

A DVSE hétfőn délután 5 órakor a sportcsarnokban üzentaggyűlést tart. Tárgyszorozat: Politikai beszámoló (tartja: Hudi József), Egyesületi sport, beszámoló (tartja: Bartha Gyula). A megjelenés kötelező.

DDSE—Postás II. 4:3 (1:0). Kerferi kézilabda bajnoki mérkőzés, vezetése: Szűcs András, G: Soos 2, Zöld, Csengeri, ill. Takács 3.

Felhívások! A VAOSz női kézilabdája ma fél 12 órakor jelennek meg a Nagyállomás: Parádi, Pecsey, Németh, Hegedűs, Juhász, Saliga, Salágyi, Gáthy, Nagy, Szabó I. és II., dr. Bisteyné, Miskóczy, Kocsis Intéző.

A D. Előre labdarúgó fél kétfőre az MVE telepen jelennek meg, indulás Hajdúszoboszlóra: Halász, Muszili, Figula, Mezei, Kise, Menes, Kocsis, Faragó, Galányi, Bukovszky, Rimóczy, Cséke, Nagy, Szendrői, Barnac, Intéző. — A DDSE I. és II. játékosai fél kilencre, az ifjúságiak 10 órakor jelennek meg a Stadionban. — A DDSE női kézilabdázói közül fél háromra tervezésekre a következők legyenek a dohánygyári pályán: Márk, Szegő, Katona, Szabó, Tóth, Woatko, Bekesi, Tóth S., Olan, Ujj, Nagy, Kapucsi. — A következők 3 órakor: Ungvári, Széchenyi, Hajdu, Szabó E., Gombosi Nagy, Nagy K., Dabóczi, Nagy M., Berecsényi, Szabó I., Merhas. — A DDSE ropidabójatekcsár: dr. Torzósi, Simon, Harsányi, Benet, Soos, Csengeri, ma negyed 10-re jelennek meg a Stadionban. — A D. Előre férfi kézilabdázói: Nagy L., Öry, Zilahy, Szűcs, Vajda, Balogh, Kiss L., F. dr. II. Törös, Nagy, Kertész, Ilhé, Saródy egy óra a DVSE pályá febejáratalán jelennek meg. — A DVSE asztaliteniszokor hétfőn délután 5 órakor a sportcsarnokban szakszótály ülésen jelennek meg. — A DDSE női kézilabda játékosai Szabó, Venczel, Pető I., Pető II., Kacsza, Jéga, Nyíri, Veres, Esedi, Laki, Ádám, Fábán, Tivadár, Görög II., ma a MÉMOSZ elleni mérkőzésre negyed 11 órakor a Törökös pályán jelennek meg. — A VAOSz labdarúgó mérkőzés: Hajdúszoboszló játszanak hírvető mérkőzést. — DVSE Egyetere úfűségi hírvető mérkőzés. — Felkerem a MÉMOSZ női kézilabdázóit, hogy vasárnap du. 10 órakor a Pozsonyi úti pályára felszerelésel a DDSE elleni bajnoki mérkőzésre pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Minden szombaton és vasárnap 5 órai tea táncsal A Kossuth-utcai Toth cukrászdában

Heti krónika

KÜLPOLITIKA. Párizsban továbbfolynak az Egyesült Nemzetek nagyfontosságú tanácskozásai. Ezen belül a berlini kérdés áll első helyen a világpolitika fejleményei között. Mint ismeretes, a nyugati hatalmak az UNO előterjesztették a berlini kérdést. A nyugati hatalmak e lépéssel újabb jelét adták háborúra uszító magatartásuknak. A nyugatiak, miután meghuszárták a berlini főpártnokok tárgyalásának lehetőségét és eredményességét, egyúttal jegyzéket nyújtottak át a Szovjetunió kormányának a berlini ügyben. Ezzel egyidőben Anglia, Franciaország és a Benelux államok hadügyminiszterei elhatározták, hogy állandó bizottságot létesítsenek, amely az öt ország hadügyminisztériumának vezetése alatt áll. Magán az Egyesült Nemzetek közgyűlésén Visinszkij szovjet főmegbízott mondot: nagy hatással bír a szovjet politikát. Beszédéről a moszkvai rádió megállapította, hogy annak célja az UNO szétszétválásának előkészítése. Ugyanakkor Visinszkij szovjet helyettes külügyminiszter egy angol lapnak adott nyilatkozatában határozottan megafőta azt a híresztelést, mintha a Szovjetunió ki akarna lépni az UNO közeléből. Visinszkij kijelentette, hogy a Szovjet nem hagyja el az UNO-t hanem továbbra is együtt dolgozik a világ népeivel a békeért. A hét végén Manuilskij ukrán delegátus intézett figyelmeztetést az új háború előkészítőihez, kijelentve, hogy Kelet-Európában 250 millió ember őrzi a békét. A berlini kérdést egyébként hétfőn kezdi tárgyalni az Egyesült Nemzetek közgyűlése.

BELPOLITIKA. Magyarország párizsi követe levelet intézett az Egyesült Nemzetek főtitkárához és kérte, hogy az UNO jelenleg folyó közgyűlése tűzze napirendjére Magyarország felvételi kérelmét. — Az elmúlt héten elhangzott fontosabb politikai nyilatkozatokból idézzük az alábbiakat. Dobi István: A dolgozó parasztság az a réteg, melynek az élet egyetlen vonatkozásában sem szabad félnie a fejlődéstől. Ha nem tudnánk kihasználni a népi demokrácia adta lehetőséget, vissza-süllyednénk elcsétt gazdasági, társadalmi, szociális és kulturális állapotunkba. Orfúty Gyula: Nem engedhetjük meg, hogy ebbe az országba még egyszer becsempézzsék a fasizmus őrtüzes mérgeit, bármilyen csúszó nyugati álarcban jelentkezzék is. Gerő Ernő: A szociális társadalom nem születik meg magától. A pusztulásra ítélt, szerepüket eljátszott társadalmi osztályok önmaguktól nem szűnnek meg, hanem azokat fel kell számolni. — Erdi Ferenc államminiszter Debrecenben bejelentette, hogy közelesen megszervezik és felállítják a szövetkezeti minisztériumot. — A magyar kormány Fehérkönyvben hozta nyilvánosságra a MAORT-szabotázs részleteit. — Szervezett faszita banda felrobbantotta a móri szovjet emlékművet. A rendőrség elfogta a tetteseket s közülük Stumpf Akajost és Harpauer Györgyöt köztársasági halálra, — Albrecht Imrét pedig életfogytiglan börtönre ítélt a statáriális bíróság. A halálos ítéleteket azonnal végrehajtották.

EMERGÉ-GUMIK Soltésznaál, Kálvin-tér 2.

ASTORIA szálloda - étterem BUDAPEST nivós - komfortos - olcsó

Egy ickalap „vagyonnal” kezdte a debreceni Földművelésügyi szövetkezet

Ugy kezdődött, hogy a hét megalkult, de be nem indult debreceni földművelésügyi szövetkezet közül egy — amelyik a volt huszártanyában telepedett meg —, egyetlen irkalappal fogott hozzá a szövetkezeti munkához. Igaz azonban, hogy az irkalapot — a debreceni földművelésügyi szövetkezet egyetlen „vagyonát” —, lelkes szövetkezeti szakember, Tóth Andor ügyvezető vette kezébe. Azóta nincs is se éjjele, se napja és még ügyvezetői fizetés sem élvez attól a szövetkezetől, amelynek időközben félmillió forintnyi vagyona lett és amelyik 1948 nyarán, az óriás határú Debrecen összes kenyérmagtermésének mintegy felét vásárolta fel.

A KISEMBEREK IRODÁJA

Blácsergók a terményraktárak a szegényes, romlaltól csak ideiglenesen helyreállított lakótelepek szobák között.

Mindenkinek sürgős ita dolga. Kis, szegény paraszok jönnek 10-20 km távolságból. Nem nagyon érnek rá, de nem is nagyon engedik várakozni őket, hogy feleslegesen töltsék a drága időt.

Tóth Andor lehetőleg percekben belül elintézi mindenki dolgát. Mindenki név szerint ismer, mindenki ügyében intézkedik s úgy látom, közmegelegedésre.

— Amint láthatja — szól végre hozzám is —, a szövetkezeti iroda a szegény kiserber irodája.

Az irodán kívül társzekerek sorakoznak, és még mindig hozzák a szövetkezetbe az ideit kenyérgabonát. De nagyon hosszú és küzdelmes volt az út ezekig a napokig, amelyekben az egyetlen irkalapnyi vagyonnal induló földművelésügyi szövetkezet kb. 60 ezer mm. szemesterményt vett át a debreceni gazdáktól.

AZ IRKALAP ES A LEHETŐSÉGEK

— Szövetkezetünk egyetlen fillér juttatott vagyon nélkül, 25 taggal alakult meg 1946 februárban — folytatja Tóth Andor, a megszokadt beszégetést.

— Egyetlen talált irkalap volt az összes vagyonunk, de voltak nagy lehetőségeink, amiket fel kellett ismerünk, a szövetkezetben belül és ügyesen ki kellett aknáznunk ezeket a lehetőségeket.

— Első szövetkezeti feladatunk jó vetőmagvak szétosztásával a termelés folytonosságának biztosítása volt. Közel 4000 újgazda kapott tőlük sok ezer métermázsát vetőmagot. Később pedig mintegy 8000 katasztrális hold föld hitel-szántást kellett megoldanunk, az újgazdák nagymérvű igazsá hiánya miatt. Ehhez minden tényező meg kellett mozgatni, hiszen saját traktoraink és ekéink akkor még nem voltak.

— Mi volt a sikereik titka? — A szakszervezettel való szoros együttműködés. Különösen a bérésépítők szabadszervezete segített és adott sokszor tisztelet forrásokat kitévő kölcsönöket.

— Később az egész volt huszártanyát kibéreltük a városból és min. egy 30.000 forint felhasználásával üzemi központot termeltünk. Magtárat rendeztünk be majd itt adtuk otthont az összes népi szerveknek is.

— Mindezt 25 taggal? — Nem kérem, — a gazdák és iparosok lassan megismerték a szövetkezésben rejülő nagy erőket, megértették a lehetőségeket és lassan további 700 tag jelentkezett önként.

— Hogy jutottak gépekhez? — Nekünk nem juttatott senki

semmit. Géprocsokat vettünk, azokat magunk javítottuk ki. Szakképzett tagjaink áldozata tette lehetővé, hogy az ideit már négy traktorunk és négy cséplőgépünk csépelje a határban.

— Voltak-e akadályok a cséplés és beszoigátítás terén?

— Lényeges, ügyszólván semmi. A cséplőgéptulajdonosok öntudatos, szervezett nevelése minden visszaélést megakadályozott.

— A gazdák körében eleinte volt némi idegenkedés az ideit beszoigátítási rendelkezésekkel szemben. Ez azonban már elmúlt és úgy meggyorsult a beszoigátítás, hogy terményosztályaink alig tudtak megfelelni a követelményeknek.

MIRE JÓ A LOVARDA?

Kimegyünk a terményraktárba.

Hatvan százalékban munkás és parasztszármazásúak jelentkezték a jogi fakultáson

Dr. Dezső Gyula jogi karj dékán oktatás

Az oktatási reformok során felsőoktatásunk reformja most van készülőben s talán még a hó közepén nyilvánosságra is kerül. Az egyetemi reform sokakat érdekel s éppen ezért kérdéssel fordultunk a debreceni tudományegyetem jogi karán dr. Dezső Gyula egyetemi tanárhoz, a kar ezévi dékánjához, aki készséggel állt rendelkezésünkre. Bevezetőül a neves magánjogi professzor elmondja, hogy az előző éveketől eltérően az ideit évbén felvételi vizsgát kellett tenni mindenkinek, aki a jogi karra jelentkezett, mint I. éves hallgató.

— Ez a felvételi vizsga — mondja dr. Dezső Gyula —, azt a célt szolgálta, hogy egyetemünkre valóban arra érdemes és minden szempontból kifogástalan hallgató kerüljön. Erre a célra alakult meg a Felvételi Bizottság, amelynek hat tagja bírálta el a jelentkezéseket. Voltak olyanok, akiket felvételi vizsga nélkül felvételre javasoltunk a miniszter úrnak, természetesen ezeket a felterjesztéseket a kar is magáévá tette. A Kossuth Kollégiumban két napig voltak a jelentkezők s ut alospos megvizsgálás után történt elbírálásuk. A felvételi vizsga általában írásbeliből és szóbeliből állt. Akinek jól sikerült az írásbeli dolgozata, azt nem is kériük szóbelire. Így történtek a bírálosok s aki nem felelt meg, azt visszautasítottuk, aki megfelelt, azt pedig felterjesztettük a miniszter úrhoz felvételre.

— Jelenleg az a helyzet, hogy a beíratkozásokig az I. évfolyamra jelentkezettek felterjesztett névsora nem jött vissza a minisztériumból és így csak azok irakoztak be a hétfőn kezdődő tanévre, akik folytatóság beíratkozást eszközölték. Az I. évfolyamosok csak akkor irakozhatnak felvételre.

— Jelenleg az a helyzet, hogy a beíratkozásokig az I. évfolyamra jelentkezettek felterjesztett névsora nem jött vissza a minisztériumból és így csak azok irakoztak be a hétfőn kezdődő tanévre, akik folytatóság beíratkozást eszközölték. Az I. évfolyamosok csak akkor irakozhatnak felvételre.

Őszi menetrend a légiforgalomban

Érvényes 1948 október 3-tól—31-ig.

Hétköznaponként 8:00 i. Budapest é. 11:25 8:50 é. Miskolc i. 10:35 9:05 i. Miskolc é. 10:20 9:35 é. Debrecen i. 9:50

Utaz, áru, podgyász és posta szállítás: Magyar—Szovjet Polgári Légiforgalmi Rt.

Debreceni képviselet: IBUSZ Vöröshadsereg-utca 16. Tel: 321. Áruszállítási ügyekben: Plac-utca 73. Telefon: 380.

Asszonyok, napegette parasztlakóvá várnak, hogy sorra kerüljenek. Az egykori katonai fedéles lovardában hatalmas gulákban gyűlik a beszállított árpa, búza és rozs.

Kinos pontossággal mérik meg minden szállítmány fajsúlyát és vizsgálják meg üszőgtartalmát, kilugoztatják, vagy lugozeletlen minőségét, mert a kifizetésért ezekre is tekintettel vannak. Pénzt nem kezelnek itt. Gyors, pontos és lelkiismeretes tisztviselők pereket alatt számfejtik a beszállított termény árát, kiállítják a postatakarékra utalványozott „T” utalványokat és a gazda hármelyik postahivatallal készletből azonnal megkapja munkája gyümölcsét, a pénzt.

Debrecen pedig vagonváltótelekben küldi távolabbi vidékekre a magyár föld „aranyát”, a mindennapi kenyérünk véréjéért természetesen megvált...

A hét fontos rendeletei

Az elmúlt szombati 215. sz. Rendelet Tára közli a kormányrendeletet a tanulóotthoni nevelés és a diákjóléti ügyek egységes irányításáról. A keddi 217. számban van a kormányrendelet a lakáshelyreálítási hozzájárulás fizetéséről. — A G. F. főtitkára megállapította a traktortal vezérelt bérszántás, társzázás és kultivátorozás legmagasabb díját, továbbá a szerződéses alappon termelt vetőmagvak termelői árát. — A kereskedelem és szövetkezetügyi miniszter iparjogosítvány felmutatásához kötötte a kereskedők és iparosok vásárokon, piacokon és búcsúkon folytatható árusítását.

A szerdai 218. számban találjuk a kormányrendeletet a rögtönbíráskodás korlátozásáról. — kormányrendeletet adott ki a földbirtokreform során megváltott vagy elkobzott ingatlanokhoz tartozó mezőgazdasági ipari üzemek igénybevételeiről.

A csütörtöki 219. számban van a földművelésügyi miniszter rendelete a kenyérváltójegyek bevéltásáról. — A pénzügyminiszter szabályozta a dohányárudak záróróját.

A pénteki 220. sz. közli a kormányrendeletet a munkavállalók részére adható segélyek és előlegek legmagasabb összegének és a munkavállalók jóléti céljaira fordítható kiadások megállapításáról. — A G. F. főtitkára megállapította a fagygyu árát.

Debrecen kultúreseménye lesz a Szovjet Ünnepi Filmnapok

Debrecenben, október 8—10-én rendezik meg a Szovjet Ünnepi Filmnapokat. Igazi kulturális eseményt jelentenek ezek a napok a szovjet filmművészet három reprezentatív remekének bemutatásával.

A szovjet film a népi. Átfogó erejű népi művészet nevelőeszköz a széles népi tömegek számára. Haladó szellemű alkotások, melyek nemcsak szórakoztatnak, hanem nevelnek is. Erre lehet tehát az a hatalmas érdeklődés, mely a debreceni dolgozók részéről megnyilvánul a Szovjet Filmnapok bemutatói iránt. A gyárak, üzemek főbőbezer igénylést juttattak el a Filmnapok rendezőségéhez, úgy hogy komoly gondot okoz a nagy számú jelentkező igényének kielégítése.

Október 8-án, pénteken este díszbemutató keretében adják elő a Vígsházhoz mozgóban a „Sibériai rapszódia” c. páratlanul szép, színes szovjet filmet, melyet a Szálán-díjjal tüntettek ki. Másnap Szimonov nagyikerű szindarabjának, az „Orosz kérdés”-nek filmverzióját forgatják Debrecenben, mely nemzetközli filmversenye a Béke-nagydíjat nyerte. Október 10-én vasárnap egy páratlanul mulatságos filmvígjáték, a „Ki lesz a párom” kerül műsorra.

A Szovjet Ünnepi Filmnapok nagy sikerét előre vetíti az orosz filmet ismertető szemináriumok iránti nagy érdeklődés. Eddig 14 szemináriumot tartottak és az előadásokat zsúfolt terem mellett tartották meg.

A lassan kibontakozó új magyar filmgyártás számára is nagy tanulsággal szolgálhatnak a szovjet filmek. Megtanítanak a filmművészetén keresztül is a népet szolgálni.

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban kaphatók

Toth Gyula vaskezeskedésben Plac-u.26 Vöröshaza rakok

VETŐGÉP és egyéb EKE mezőgazdasági gép BORONA

Részletfizetés ellenében kapható LANGER és KATZ cégnél, Debrecen Hatvan-utca 62.

Külföldre csábított fiatalembereket két nyugatos, internálták őket

A debreceni rendőrség internálta Csizsár Zoltán és Szöke László volt hivatásos őrmestereket, akik nyugatról tértek haza és Debrecenben az amerikai és angol rádió propaganda híreit terjesztve fiatalembereket arra beszéltek rá, hogy csatlakozzanak külföldre. Több 17-18 éves fiatalokot rá is bírtak erre, s

azok, különösen Csizsár kijelentéseinek hatása alatt még augusztusban külföldre szöktek. A múlt hónapban Csizsár és Szöke is át akartak szökni Ausztriába, azonban Rátótnál a határőrség elfogta őket és visszatoloncolta Debrecenbe. Itt ügyük kivizsgálása után mindkettőjüket internálták.

Az új törvényszéki palota felépítése a jövő évre halasztódott

A debreceni törvényszéki romépület helyreállítása, illetve az új törvényszéki palota felépítése egyre foglalkoztatja az igazságügyi szerveket. A legutolsó hivatalos értesítés szerint: az igazságügyi kormányzat úgy tervezte, hogy 1948. őszén, a második tervév kezdetén megkezdik az új debreceni törvényszéki palota felépítését, itt helyezték volna el a törvényszék mellett a járásbírószéket is.

A törvényszéki palota építése azonban halasztást szenved és legkorábban a jövő évre indulhat meg a nagyarányú, sokmillió forintra rugó állami építkezés. Erre vonatkozólag dr. Póstyányi Márton, a debreceni törvényszék elnöke a következőkben informálta a „Debreceni” munkatársát.

— Az igazságügyi kormányzat a legsürgősebb feladatának tekinti a debreceni törvényszéki palota felépítését. Az erre vonatkozó tervet már el is készítették, régen megjárták minden illetékes fórumot. Az igazságügyi kormányzat most átküldte a tervet, költségvetést a Gazdasági Főtanácshoz és az Országos Tervhivatalhoz és ez dönti el végeredményben, hogy mikor is kezdődhet meg az építkezés. Idén ősszel már semmi körülmények között sem, az új költ-

ségvetési év 1949. január elején kezdődik, ebbe a költségvetésbe illeszteni be esetleg a debreceni építkezést, így legkorábban a jövő év tavaszán indulhatna meg a nagy állami építkezés, amely igen sok debreceni iparosnak, munkásnak nyújtaná munkalehetőséget. Mi, az igazságügyi szervekkel karöltve minden lehető elkövetünk hogy az Országos Tervhivatalnál meggyorsítsuk az eredményes elintézését. Tekintve, hogy nagyarányú építkezéssel van szó, ami sokmillió forintba kerül, minden tényleg alaposan megvizsgáljuk a kérdést a végleges döntés előtt. — Ugyanakkor Debrecenben az Itéltőháza helyreállító munkálatait a befejezés előtt állanak, a törvényszéki fogda helyreállítása és kibővítése megindult munka október közepén nyer befejezést. Itt az ügyvezető „Csillag” szarnyat hozták most helyre és bővítették ki, amiáltal sok új cellát főleg magánzárkát kapott a törvényszéki fogház. Orban építésmérnök, az igazságügyi miniszter építési szakértője és tervezője most volt lenn Debrecenben, ellenőrizni, hogyan halad a munka és megelégedéssel látta, hogy a munka az előirányzott tempóban halad és időre készen lesz.

Tevékeny haladózszellemű munkát végzett a Dolgozók Gimnáziuma önképzőköre

A debreceni Dolgozók Gimnáziuma önképzőköre az új iskolai év megnyitása után tevékeny munkába fogott. Az Önképzőkör vezető tanára dr. Kardos Pál, az Önképzőkör elnöke Papp György, a tisztikar élén Kiss Sándor népi kollégista és Badik Emil jegyző tevékenykedik. Az Önképzőkör magába tömörítette a dolgozók iskolája tanulói, továbbképzésre vágyó növendékeit, a haladó értelmiség, a népi kollégisták, a munkás, iparos fiatalok egyformán tömörültek és a népi demokrácia vonatán haladózszellemű kulturális munkát folytatnak.

Most tartotta az Önképzőkör első összejövetelét, ahol ki-ünö, értékes számok követték egymást. Dénes Kata konferálta be izgen ügyesen az egyes számokat. Elismerést váltott ki Gulyás József kiforrott szavazata, Süttő József népi dala, a népi kollégisták több ügyes száma. Az Önképzőkör kitűnő színjátékokkal, előadásokkal rendelkezik. A haladózszellemű kulturális munkát terjesztésének akarja, másfelől az üzemekkel, gyárakkal, a dolgozókkal is kapcsolatot akar fenntartani a népi demokrácia megerősítése érdekében ezért felkeresi a debreceni gyárakat, üzemeket, MAV műhelytelepet, Dohánygyárat, Villanygyárat stb. és ott oktató és szórakoztató előadásokat tart. Tejes elismerést illeti a Dolgozók Iskolája Önképzőköre kezdeményező munkáját.

Megalakult a KISOSZ Nöbizottsága

Nagyszámú érdeklődő kartársnó jelent meg kedden este a KISOSZ füzérkereskedői szakosztályának Nyomatól utcai helyiségében, ahol a KISOSZ debreceni szervezete alakította meg Nöbizottságát.

A közgyűlésen megjelent az MND-SZ nevében Juhász Gézáné, aki üdvözölte a KISOSZ nőtagjainak elhatározását. Előadásában vázolta a mindennapi kenyéért dolgozó nő gazdasági és politikai problémáit. A megalakuló bizottság feladatát: Képezni kell magunkat gazdaságilag és politikailag. Nem szabad elmaradnunk a férfiak mellett — mondotta többek között.

A nagy tetszést kiváltó beszéd után elhatározták, hogy a különböző kiskereskedői szakmák Nöbizottságait is megalakítsák. Ezek a bizottságok segítő kezek lesznek minden olyan vonatkozásban, ahol nélkülözhetetlenek a nők kezek és irányítók támogatást az MND-SZ-től várnak. A kulturális és vígjalmi bizottságnak is kiegészítői lesznek.

Rémhírtérítés és demokráciaellenes kijelentések miatt őrizetbe vették Szántó Lászlót

A debreceni rendőrség rémhírtérítés, népelelens büncselekmények gyanúja miatt őrizetbe vette Szántó László hírlapbizományost Szántó ügyében napok óta folyik a vizsgálata, melynek során megállapította a rendőrség, hogy lapterjesztők előtt számos alkalommal demokráciaellenes kijelentéseket tett, rémhíreket terjesztett és lekiécsinyölő nyilatkozott a szakszervezetéről. Több panasz érkezett be ellene, hogy alkalmazzaitval embertelenül bánt és azoknak nem adta meg a törvényes járandóságát. Szántó László a nyomozás megindulásakor Budapestre utazott, ahonnan tegnap érkezett meg. A rendőrség nyomban őrizetbe vette és megindult ügyében az eljárás.

— Elbitangolt egy darab vöröstarka tehén, jobb fülén 114.871, jobb patáján C 186 besütés van. Aki tud róla, jelentse az I. fokú közigazgatási hatóságnál felszint 46. sz. szoba. Nyomatvezető: a tulajdonos 100 forint jutalomban részesül.

H I R E K

TIED AZ ORSZÁG, MAGADNAK ÉPÍTÉSI

Száz évvel ezelőtt

1848. OKTOBER 3-ÁN

A hivatalos lap, a Közlöny írja, hogy V. Ferdinánd megparancsolja a magyar országgyűlés szétoszlását, Magyarországot és Erdélyt haditörvények alá rendeli és a magyarországi haderők főparancsnokául Jellachich bánt nevezi ki. A kinevezési okiratot Récey Ádám ellenjegyezte, mint Magyarország miniszterelnöke. (!) Az új „miniszterelnökről” eddig csupán annyit tudtak, hogy 73 éves, testőrtiszt volt, régi udvaronc, aki szeret jól élni... A Budapesti Divatlap írja, hogy a felkelt budapesti nép ezreinek legnagyobb része Budapestre fordított el. Lélekemelő harcok látható szemükben. A fővárosban lakó franciák, Lafitte volt tengerésztiszt vezetésével szabadcsapatot képezve indultak táborukra. A köztük lakó lengyelek is csapatot alakítanak és a napokban csatlakoznak a hadseregükhöz.

—ooXoo—

— Várható időjárás: Mérsékelt szél, kisebb felhőzet, változó, valószínűleg eső nélkül. Reggel többfelé talajmenti fagy. A nappali hőmérséklet alig változik.

— Ügyeletes gyógyszerárak: „Nap” Vöröshadsereg útja 1. sz. „Sztankay” Szent Anna u. 64.

RÁDIOMŰSOR. Vasárnap Bpest 1. 7: Zene, 8:20: Szív küldi szívnek szívesen, 9: Dalok, 9:30: Evangélium, 10: Szórakoztató zené, 10:30: Góréjelelti istentisztelet, 11: Képzőművészeti előadás, 11:15: Kamarazene, Du 12:15: Anyák öröpece, 12:30: Negyedóra az Aranygyalomban, 12:35: Szórakoztató zené, 1: Bányászok vasárnapja, 1:20: Hangverseny, 2: Munkások, 2:15: Hangverseny, 3: Nagy ebédszék, 3:20: Ómáramhangverseny, 3:45: Vasárnapi krónika, 4: Dalok, zeneszerzők és a Biblia, 5:10: Költők hangja a szavakban, 5:40: Énekesmunkák, 6: Fű a hangja, 7: Énekesmunkák és csevegés, 7:50: Hang, 8:55: A szivellai borbély, Opera, 9:55: Tolo, 10:55: Jazz, 11:45: Hangverseny, — Budapest 11: 9: Magyar néptánok, 10: Fejőré Zeneotthonában, 11: Szalonzene, 11:15: A házi együttes, 12:15: Kamarazene, Du 12:45-01 1. óráig: Operaszünetek, 5: Jazz, 6: Tiszteletadás, 7:20: Zongorahangverseny, 7:30: Operett részletek, 8:30: Filmből, 8:40: Könyvekről, 9:15: Táncezen, 10: Zenekari művek.

—ooOO—

— Istentisztelet: rend az evangélikus templomban, (Miklós u. 3.) Vasárnap délután 10 órakor a templomban istentisztelet, utána úrvacsoraszünet, délután 3 órakor a vagonnyári állami iskolában lesz istentisztelet. Délután 5 órakor női, 6 órakor közös evangélikus templomban. Délután 10 órakor Hajdúböszörményben lesz szórakoztató istentisztelet.

— Az evangélikus templomban, (Miklós u. 3.) ma vasárnap délután 10 órakor a templomban evangélikus istentisztelet tart. Tervezett Erzsébet diakonissza testvér. Ma, vasárnap este 5 órakor csoportösszejövetel a nők részére, 6 órakor közös evangélikus templomban lesznek. Az evangélikus templom színterületén várja a gyülekezőt: a híveket és az érdeklődőket.

*POLOSKAIRTÁS? BOCZKÓ VEJÉSZMÉRŐK Rákóczi u. 25. sz.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Gáspár Gyula tankerületi főigazgató tanügyi főtanácsossá, a 15. fiz. fokozatba, Csapó István tanügyi tanácsost, Bihar Nagys Lajos tanügyi előadót tanügyi főtanácsossá a 14. fiz. fokozatba kinevezte.

MŰSOROKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. szám, Bika-bérbház.

— A földművelésügyi miniszter dr. Berks Istvánt a megújított Alsó-szabolcsi-Tiszai Armentesítő és Belvizszabályozó Társulat, Taktaközi Belvizszabályozó Társulat, Nádudvar-Hortobágyjobbparti Társulat és Tiszszabolcs-Bazsvidéki Belvizszabályozó Társulat miniszteri biztosi teendőinek ellátása alól szept. 30-i hatállyal felmentette.

Iskolai kezimunkák hozzávalója kész és kezdett kezimunkák, remek gyapjufonalak olcsón Szilágyi dívat ház Piac u. 59.

— Hírerősítő előadások. A ref. egyház presbitériumának missziói bizottsága a tavaszi sorozathoz hasonlóan az őszel is megrendezi hírerősítő előadásait. Az előadások október 8-án, pénteken délután 5 órakor kezdődnek az egyház tanács termében, Belépődij nincs. A felkért előadók: Uray Sándor, dr. Ferenczy Károly, dr. Dancsházy Sándor, Sipos Károly, dr. Farkas Pál, Koncz Zoltán lelkipásztorok, Nagy István diak. int. ig. lelkész és dr. Dezső László honvéd lelkész-alezredes. Mindenkit szeretettel vár és fogad a ref. egyház missziói bizottsága.

*Lajos Anna önnök is mindent megmond a tenyere vonalából, sok mindenről pontos felvilágosítást és tanácsot ad, Simonffy u. 37.

*Német, angol és francia nyelvtanítást ismét megkezdem Purkhart Magda Debrecen, Széchenyi u. 21. 1. em. Jelentkezni 3-6-ig.

Varrógépjét vegye és javítsa szaküzletben Horváth Tihamér — Hunyadi-u. 19. —

*POLOSKAIRTÁS? Boczkó vejépszámernök, Rákóczi u. 25.

— Az Egyetemi templomban ma délután 4 órakor szer. tetveség lesz. Előadást tart dr. Kádár László egyházközségi gondnok „Táj és vallás” címmel. Szünetben büfé és sorsolás lesz. Minden reformátust vár és hív az egyetemi egyházrész vezetősége.

* Szabadságot tanítok, kövér disznóért celi kabátot adok Papp női modellszalonn, Szent Anna 12. üzlet.

* Fűzött, melltartó, gyógyhaszkötőt, orvosi rendelésre. Princess fűzött hozott anyagból is készítek, Pintér Ilona fűzőkészítő Debrecen, Bartháry u. 26. üzlet.

— Házhelyet és bakancsot ígértek egy tanúnak... A debreceni népbírószék szombaton Kallós Ferenc papi, szatmármegyei gazdálkodó büntígyét tárgyalta, aki a vád szerint több alkalommal demokráciaellenes, antiszemita kijelentéseket tett. A tárgyaláson az egyik tanu, Kapusi István visszavonta eddigi terheit vallomását és azt állította, hogy öt Demeter József papi lakos biztatta a terhelő vallomás megételére és bakancsot, ház helyet ígért neki ezért, de nem kapott semmit. Kapusi később eltermondásokba keveredett, úgyhogy a népbírószék kérésére a bíróságot, hogy tegye át az iratokat az ügyészre, mert hamis tanuvallomás esete látszik fennforogni. Több tanu igazolta Kallós más alkalommal tett kijelentéseit és ezért igazítás miatt 6 hónap börtönrre és vagyona egy. tízedrésze elkobzására fűzte a népbírószék Kallós Istvánt, aki fellebbezett az ítélet ellen.

Szliuka István szikvizüzem új telefon száma: 9-7-3

IGAZOLVÁNYOKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérbház.

* Dr. Németh Kornél szülésznőgyógyász rendeléjét áthelyezte Rákóczi 15. sz. alá.

— Vádiratot adott ki a debreceni népbírószék Laczkó Ferenc 33 éves derecskei kovácsmester ellen, aki Derecskén az Ipartesület székházában demokráciaellenes izgató kijelentéseket tett és arra akarta rábírnai az iparosokat, hogy „tegyék le a szerszámot”. — Hári Lajos 51 éves szabó Püspökkladányban egy iparosösszejövetelen tett demokráciaellenes kijelentést és demokráciaellenes viccet mesélt. Ügyükben a főargyalást rövidesen megtartják.

CÉGKARTYÁKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bika-bérbház.

* Schaff tánciskolájában (Sas utca 2.) október negyedkén új tanfolyam kezdődik. Minden vasárnap hét órától órástánc.

— 8 találatos tolo szelvényedtet ne dobd el, mert összegyűjtve azokat, vizsgálatban részesülhetsz.

Rádió, Kerékpár, Varrógép, Motorkerékpár
— 12 havi részletre.
Rádió javítás, szerelés
Soltész mérnök, Kálvin-tér 2.

* Vajthó Anna és Kovács Imre jegyesek.

* Onodi Magda és Melka László ma fél 4 órakor tartják esküvőjüket a Kossuth utcai templomban.

* Mepyaszonnyi felvételekhez gyönyörű ruhák kölcsönözhetőek Baloghné fotoműtermében, Piac u. 67. megtekintés az árverés napján 8-10 óráig.

— Feszítővasas betörő behatolt Görgöcsik István nyugalmazott kórházi főorvos Varga-utcai lakásába és onnan 3000 forint értékű ruhaneműt lopott.

— Állami Zálogház és Árverési Csarnok N.V. hírközi Debrecen, Csapó u. 4. sz. legközelebbi árverését 1948. évi október hó 14-én d.e. 10 órakor tartja. Árverésre kerülnek az 1948. évi augusztus hó 31-ig lejárt, de nem rendezett zálogtárgyak. Megtekintés az árverés napján 8-10 óráig.

— Meghívó. A debreceni Timártársulat Termelő és Értékesítő Szövetkezetével 1948. szeptember 17-re meghívott rendezett közgyűlés határozatképes nem volt, az újabb közgyűlést 1948. október 18-án délután 4 órára üzleti helyiségbe (Hunyadi u. 1.) kéri ki arra tagjait meghívja. Targyszerint: az alapszabályoknak a 7830/1948. kor. sz. r. értelmében leendő átdolgozása Igazgatóság.

Gyászroval

Tragikus körülmények között elvezett kedves gyermekünknek, Mihucz Tibornak az elhunytával megnyilvánult nagy áldozatkészségéért a Polgármester úr, a Városi Tanácsnak, dr. Szabó László tanácsnok úrnak, valamint a különböző intézetek és intézmények vezetőinek, ismeretlen és ismerős embertársainknak, barátainknak, rokonainknak részvétlükért, koszorú és virágok özönléért ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet Mihucz János és családja.

Mély fájdalommal tudjuk meg, hogy **Óry András** gazdálkodó 86 éves korában elhunyt. Temetése kedden 3 órakor lesz a díszavat. Lozoterméből. Gyászolják: bánatos felesége, gyermekei: menyegye, veje, unokái: testvére, sógorai, sógoronói és a rokonság. Gyászlap helyett is Lakás: Csapó utca 70. Gebauer rendezel.

Fájdalomtól megtört szívvel, de az Isten bőcs ábratában megnyugodva tudjuk meg, hogy szeretett testvérünk, nagynénénk, sógoronk **özv. Mátyus Istvánné** szül. Hári Erzsébet 60 éves korában elhunyt. Ked. vac. halottunkat 1948. október 4-én 3 órakor helyezett örök nyugalomra a Köztemető ravatalozójából. — A gyászoló család. Gebauer rendezel.

Mély fájdalommal tudjuk meg, hogy **Kulcsár Róza** dohánygyári nyugdíjas 67 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető II. B. ravatalozóterméből. Gyászolják: bánatos leánya özv. Gáthy Jánosné, unokája és kiterjeit rokonága. Lakás: Nyíri u. 136. Dankó temetkezés.

KOSZONETNYILVANITAS
Szeretett férjem, édesapám, apósnak és nagyapának Csapó Péternek az elhunyt alkalmával megnyilvánult részvételt, a ravatalára küldött koszorúk és virágokért rokonainknak, jobbarátainknak és ismerősainknak ezúton mondunk fájó szívvel hálás köszönetet. A gyászoló család, Hájó utca 12.

Gyönyörű szövet, selyem, mosóárú, fehernemű, pulóver, zokni
újdonaságok nagyválasztékban
KERECSEN divatház
Csapó-utca 8 szám.
Rádió javítás SUPER hangolás
a legkorszerűbb berendezéssel
FERENCZY Cegléd-u. 1.

Visinszkij újabb negyfontosságú javaslatot tett az atomfegyverek betiltására és az atomenergia nemzetközi ellenőrzésére

Az UNO atomenergia bizottsága szombaton délelőtt ismét ülésezett és megkezdte az előtte felkötött három jelentés vitáját. A napirend első szócoka Bebler jugoszláv kiküldött volt. Elismerve, hogy Visinszkij javaslata teljesen megfelel a mostani helyzet követelményeinek.

Ramadier francia kiküldött beszéde után Visinszkij javaslatát Ramadiernek ama kijelentésére, hogy az atomenergia „pusztán formai” betiltása nem lenne reális megoldás. „De vajon ki beszél formai betiltásról?” kérdezte Visinszkij, amikor Sztálin generális szavaztatás előtt megemelte, hogy szigorú és hathatós gyakorlati ellenőrzésről van szó. A Szovjetunió mindig hangsúlyozta, hogy terve csupán az első állomást jelenti az atomenergia ellenőrzése terén. Később a gyakorlati tapasztalatok majd megmutatják, hogy esetleg milyen még hathatósabb intézkedésekkel kell kiemelni, amellyel elejét lehet venni az esetleges megszegési kísérleteknek.

Ezután Visinszkij MacNeil angol kiküldött beszédeire áttérve hangsúlyozta, „régén lejárt fiskális trükköket alkalmazott ellene”. Visinszkij a továbbiakban ismételt és erőiesen szembehelyezkedett a kanadai javaslattal. Az atombiztonságnak együtt kell maradnia — hangsúlyozta — és folytatnia kell munkáját. Beszéde befejező részében a legmesszebbmenő egyetértés érdekében a szovjet kormány nevében kijelentette, hogy hajlandó hozzájárulni két egyezmény egyidejű megkötéséhez, amelyek közül az egyik az atomenergia betiltását, a másik pedig az ellenőrzés megvalósítását célozza.

Befejezőül a következő határozati javaslatot terjesztette be: Miután megvitattuk az atomenergia bizottság első, második és harmadik jelentését és megállapítottuk, hogy a biztonsági tanács és az atomenergia bizottság munkálatai eddig nem vezettek eredményre, a közgyűlés javasolja a biztonsági tanácsnak, hogy: 1. folytassák munkálataikat a közgyűlés fent említett határozatai által megszabott irányban, 2. készítsék elő a megegyezés tervezetét az atomfegyverek betiltása és az atomenergia nemzetközi ellenőrzése tárgyában azzal, hogy ezt a két meggyezést egyidejűleg kell aláírni és életbe léptetni.

Visinszkij felszólalása után több kiküldött kérdésére a vitát hétfőre napolták. A hétfői ülés Visinszkij határozati javaslatának vitájával kezdődik.

Moszkva, okt. 2. Az UNO politikai bizottságában Visinszkij beszédét feszült figyelemmel hallgatták. Újságíró körökben úgy vélik, hogy az amerikai kiküldött igen nehezen tudja majd Visinszkij érveit visszautasítani s így inkább az várható, hogy amerikai részről megkíséreljék, az amerikai „szavazógép” bekapcsolásával minél gyorsabban keresztülhajtsszák az amerikai terv elfogadását ajánló kanadai javaslatot. (MTI)

A londoni vasmunkás szakszervezet üdvözölte Visinszkij javaslatát. A nemzetközi asszony-napi bizottsága sürgető felhívással fordult Atleehez és Bevinhez, hogy tegyenek meg minden a nemzetközi ellentétet békés megoldása érdekében. Ezzel egyidejűleg a különböző szakszervezeti csoportok határozati formájában örömlük.

fejleszték ki Visinszkij javaslatát felét. Angliában november 14-én nagyszabású békegyűlést készítettek elő a különböző szervezetek.

ARGENTINA MEGGONDOLTA...

Az utolsó pillanatban zavar támadt Marshallnak a biztonsági tanács hétfői ülésére kitűzött „berlini komédiája” körül. Bramuglia, az argentin kiküldöttség vezetője, aki eddig szovjetellenes szerepben tevékenykedett, valószínűleg Perron elnök utasítására, közölte az amerikaiakkal, hogy Argentína nem vállalja az elnöki széklet a biztonsági tanács ülésén, ha a berlini kérdés szövegére kerül. Diplomáciai körök véleménye szerint Argentína elhatározását az a megfontolás is befolyásolta, hogy az Egyesült Államok erőszakos vádjait a Szovjetunió ellen nem értek meg a szembehelyezkedést az olyan országokkal, amelyekkel nagy hasznosítható kereskedelmi kapcsolatokat tart fenn.

A SZOVJETUNIONNAK IS VAN ATOMBOMBÁJA — ÍRJÁK A NEWYORKI LAPOK

Páris, okt. 2. (MTI) Visinszkij legutóbbi beszédéből — a Párisi Presse newyorki tudósítójának jelentése szerint Newyorkban megértették, hogy az atombomba titka többé nem titok. A lapok nagybetűs címeikkel írják, hogy a Szovjetunióknak is van atombombája. EVATT ÉLES BIRÁLATA

Páris. Az UNO diplomáciai kö-

reben nagy feltűnést keltett Evattnak, a közgyűlés elnökének nyilatkozata, amelyben alig leplezetten bírálta Bevin és Marshall legutóbbi nyilatkozatait. Semmiféle szervezet nem pótolhatja az Egyesült Nemzetek szervezetét — mondotta Evatt. — A helyi megállapodások és védelmi szövetségek csak abban az esetben jöhetnek létre, amennyiben összhangban állnak az UNO alapelveivel. Ha az UNO nem elég erős, akkor semmiféle területi megállapodás nem járhat biztonságosabb a háború ellen. Az UNO megfigyelők szerint Evatt helyzetében nem lehetett volna erősebben elítélni Bevin-t s az amerikai külügyminisztérium jelenlegi politikáját, amely pontosan ezeknek a nyugati helyi határozatoknak a megerősítését célozza.

MARSHALL SZEMÉLYESEN VESZI KEZÉBE A GÖRÖG HÁBORÚ ÜGYÉT

Párisi jelentés szerint Caldaris kezdeményezésére Párisban étkelzetlet tartanak a közepkelet-országi országok képviselői. Az egyik athéni lap ezzel kapcsolatban úgy tudja, hogy Caldaris Marshallal történt találkozásja után közölte kormányával, Marshall határozott ígéretet tett arra, hogy személyesen fogja kezébe venni a görög háború ügyét, azaz más szóval tovább fogja pénzeln a görög monarcho-fasizista hadsereget. (MTI)

Ma írták alá a magyar-szovjet árucserre megállapodást

Az MTI jelentés: Október 2-án, szombaton délután Moszkvában aláírták a magyar-szovjet kereskedelmi megállapodást, Magyar részről Rónai Sándor kereskedelem és szövetkezetiügyi miniszter, szovjet

részről pedig Szemcsaszinov külkereskedelmi miniszterhelyettes írt alá a szerződést. A magyar küldött ség hétfőn repülőgépen tér vissza Budapestre.

FOROG AZ IDEGEN...

Egyre növekszik Debrecen idegenforgalma, ebben az évben több mint 50.000 vendég fordult meg városunkban

Vendégszeretet — magyar erény. Szeretjük az idegent. Szeretünk előtte az ország, a város kincseivel, értékeivel, látványival büszkélkedni. Szeretjük élvezni mindenét, ahol a magyar föld, a magyar alkotóerő szepet, jót adott. S mindezt önzetlenül tesszük. Nem gondolva arra az anyagi előnyre, amit a vendég jelent.

Az idegenforgalom haszna minden keves közgazdasági képzettésgű polgár előtt tisztán áll. Mégis hadd idézzük Véghe Henriknek, a város idegenforgalmi hivatala eddigi vezetőjének megállapítását. — Ez év szeptemberéig Debrecenben kb. 50.000 vendég fordult meg. Ha mindegyikük csak egy napot töltött itt és csak 20 forintot költött, akkor is egymillió forint forgalmat jelentettek Debrecen kereskedelmének, iparjának s ezen keresztül a város egészének. A valóságban azonban ennek az összegnek sokszorosa maradt itt az idegenek...

Jelentős haszon származik tehát az idegenforgalomból. Nos, hogyan is állunk ezen a téren? Véghe Henrik a következőkben adja meg a választ:

A város régi idegenforgalmi hivatala minden összegyűjtött adatával, felszerelésével és berendezésével a háborús események során megsemmisült. 1947 elején kezdtek újból. Az alig két éves új idegenforgalmi hivatal adminisztratív, propagatív és gyakorlati működésével — úgy hiszem — sokat tett a város idegenforgalmának növelésébe. Hadd álljanak itt a statisztika számai: 1947-ben 35.837 belső és 220 külföldi vendég fordult meg Debrecenben. 1948 eddig eltelt hónapjában 51.430 belső és 246 külföldi járt városunkban. Ezzel máris megközelítettük 1943 egész évi eredményét, amikor is 56.000 belső és 280 külföldi látogatás szerepelt a város idegenforgalmi mérlegén. — Debrecenről ebben az évben

Rádiókészülékek 9, kerékpárok 4 és 6 óra
MAYER mérnök
KOSSUTH-U. 13. TEL.: 380.

dülelével és eddigi vezetőjének aki azonban továbbra is a hivatal kötelességében marad: Véghe Henriknek tapasztalataival kellőképp látja el feladatát, teljesíti a teendőket és Debrecenben a jövő nyáron még több idegen fordul meg. Ebben a munkában máltó segítséget fog nyújtani az életre hívandó Idegenforgalmi Társaság is.

BORITÉKOKAT a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től Bajcsy-Zsilinszky u. 1. Bilka-bérlház.

Kálló esperes gyilkosát halára ítélték

A budapesti népbíróság szombaton kezdte tárgyalni Réti János, a nyilas „nemzeti számonkérőszék” országos vezetője és társai bűnügyét, akik 1944 október végén meggyilkolták Kálló Ferenc esperest.

A tárgyaláson Réti János mindent tagadni próbált, nem akart tudni arról sem, hogy a meggyilkolásért 5 ezer pengő jutalmat kaptak a gyilkosok. Később annyit beismer, hogy tudott a gyilkosságról, de személy szerint nem vett részt abban.

Dugovics Hugó, Réti helyettese, már több mindenről tud és bizony

nyos mértékig bűnösnek érzi magát. Beismerte, hogy ő adott utasítást Réti parancsára Kálló esperes meggyilkolására. A szembesítés során is megmaradt ezen állása mellett, de Réti tovább tagadott. A továbbiak során Dugovics elmondta, hogy a megtörtént gyilkosságot jelentették neki és a jelentést ő továbbította Rétiinek.

A bizonyítási eljárás befejezése után a népbíróság Réti Jánost és Dugovics Hugót halálra, Horváth Gedeont és Fehér Andrást életfogytiglani fegyházra ítélte.

Kísérlet Pállagon a rizs „száraz” termelésére

Magyarországon a rizstermelés az utolsó két évben egyre erőteljesebb lendületet vesz. A Bács megyében létesített első rizstelepek után, mint ismeretes Szolnok közepében, Békésben és a Hortobágyon kapcsolatok be nagyobb területeket rizstermelésre. Új jelentőséget nyert a rizstermelés a földműves szövetkezetek alakulásával. Ezek a szövetkezetek a legújabb tudományos kutatások eredményeit igyekeznek hasznosítani munkájuk során, így különös érdeklődéssel fordulnak a pallagi agrárégyetem folyó kutatómunkái felé, mely a rizsnek úgynevezett „száraz” természetét kívánja megvilágítani.

A rizs termesztésére használt területet az eddigi eljárások szerint árasztásra kellett berendezni, úgy, hogy a vizet a területre könnyen reá lehessen vezetni és annak szinjét a víz levezetésével szükség szerint szabályozhassák. A rizs legalább 20—30 cm magas vízzellegel borították el.

A száraz termelés jelentősége egyrészt abban mutatkozik, hogy olyan helyeket is be lehetne kapcsolni rizsterületül, mely nem esatorozott, nincsen víz közelében. Másrészt a száraz termelés olcsóbbá tenné a termelést. Erre és a Pallagon folyó kísérletekre vonatkozólag a kérdés egyik szakértője munkatársainknak a következőket mondotta:

Régóta ismeretes, hogy bizonyos vízi és mocsári növények szárazon is megélhetnek, sőt termést is hozhatnak. Botanikus nyelven, ekkor úgynevezett „terrestris” alakot öltönek. Így a kimondottan vízi életmódú rizs, illetve annak bizonyos fajtája rábírható száraz, öntözés és árasztás nélküli környezetben is termést hozásra. Termesztési szempontból eredmény nem minőségben jelentkezik, hanem abban, hogy az öntözésnek és az árasztásnak rendkívül nagy költsége kiküszöbölhető, és a homoktalajon, ahol az árasztás és az öntözés meg nem oldható feladat, természetű.

Az Agrártudományi Egyetem Debreceni Növényzeti Intézete és Botanikus Kertje, amint 1946-ban a külföldi hasonló Botanikus Kertekkel a kapcsolatot felvette a különböző botanikus kertekből (a világ minden tájáról) kapott magvakkal kísérletet állított be, a bevezető szakokban említett terrestris jelenségek figyelembe vételével. A közismert tavalyi rendkívüli aszályos évben bizonyos fajták a szokatlantul minimális eszá-

padék mellett termést érleltek. Ennek az évnek a terméseredménye mindössze 702 darab mag, lehetővé tette ez évben a magvak elszaporítását és további kísérletek beállítását. Most már több mint 20.000 maggal folytathatja a Növényzeti Intézet a további kísérleteket, mely elsősorban a száraz nyírségi talajhoz és klímához igyekszik adaptálni a kérdéses rizsfajtákat. E nyírségi ökotípus kialakítása a végcél. Ezekkel a kísérletekkel mint már említettük, a Növényzeti Intézet dr. Mátyás Imre professzor vezetésével az Intézet asszisztenciája foglalkozik.

A pallagi kísérlet sikere, mint a fentiekből kitűnik, rendkívüli jelentőségű volna a magyarországi rizstermelés jövőjére nézve. Új területek bekapcsolását tenné lehetővé, új dolgozó rétegek foglalkoztatását, tekintve, hogy a rizstermelés sok munkás foglalkoztatásával jár. Az agrárégyetem folyó kísérletek további fázisai elé nagy érdeklődéssel tekintenek tehát úgy tudományos, mint gazdasági szempontból.

Magyarország első helyen áll a nemzetközi zeneversenyben

Genfben érkezett legújabb jelentés szerint Magyarországon a genfi nemzetközi zeneversenyben az eddig volt számok alapján az első helyen áll. Az öt helyezést elért magyar művész: Koszó István, Radnai György, Rajner Károly, Weisz Róbert és Szentlőrinczi Mária a zeneverseny után több hangversenyre kapott meghívást.

Mi újság a szomszédban

Romániában majdnem hétmillió hektárnyi erdőterület 13,3 százaléka vált koprárrá az október erdőpusztítás következtében. A román erdészeti minisztérium nagyarányú fásítási programot dolgozott ki. A terv szerint a közeljövőben a fakitermelés évi 12 millió 10 millió köbméterre növekszik.

A kolozsvári Igazság c. lap hosszú cikket foglalkozik az erdélyi magyar irodalom színvonalának emelkedésével. A közeljövőben jelenik meg Asztalos István „Küldetés ember” c. regénye. Nagy István háromfelvonásos színdarabon dolgozik, Szabó László közösen befejezi tanulmánykötetét, Kovács György pedig falusi regényt ír.

Szofiában új színművészeti iskola nyílt. Az iskolának külföldi operai és drámai tanszaka van.

Női és férfi szabátszövet különlegességek nagy választékban
Balla Balázs szövet, béles kereskedésében
PIAC-U. 43. (Kapu alatt)

A Kossuth-utcai Piko József cég értesítése.

Megérkeztek nagy választékban Pulloverek Gyapjú fonalak Függyöny anyagok Sweizi alsó fehérneműk Harisnyák

Jutulomban részesülnek a kenyérgabona beszállítási verseny győztesei

KOZGAZDASAG

Mint ismeretes, Vasvárdújfalun közeli gazdasági verseny rendezésére került sor... A verseny győztesei részesülnek jutalomban a kenyérgabona beszállítási versenyben.

nek a jutalmazására potartott borsát az Országos Közellátási Hivatal rendelkezése, hogy úgy az egyéni beszállítók, közvetlenül a termelők, mint a legjobb eredményt elérő vállalkozások érkező jutalmakban részesülhessenek.

Mindazok a dohánytermelők akik az évi termésű dohányt a beváltó hivatalnál már beadták, a dohány árának kifizetése végett engedélyt kérnek a helybeli gazdaságok az országos vásárra felmentelt helypénz miatt nem hozták vásárra sertésüket, úgy vélekedvén, hogy a jövő heti sertésversáron majd elkél. Voltak a vásáron vidéki kereskedők is, de nem vásároltak.

Gyenge volt az országos sertésvásár

A tegnapi sertésvásáron úgy a felhajtás, mint a kereslet igen gyenge volt. Oka talán abban keresendő, hogy a helybeli gazdaságok az országos vásárra felmentelt helypénz miatt nem hozták vásárra sertésüket, úgy vélekedvén, hogy a jövő heti sertésversáron majd elkél. Voltak a vásáron vidéki kereskedők is, de nem vásároltak.

800-850 forint. Hízott sertés, egyáltalán nem volt a vásáron.

Volt fejőskecske is, mely 220 forintért cserélt gazdát. Dőlőbiztosok és traktorbiztosok a szántási kimutatásokat jeleníték meg minden vasárnap délelőtt a traktorbiztoság irodájában Városháza, kélelemlé 7. szoba hozták be. Traktorbiztoság.

Felhívja a termelési bizottság a rozsa vetőmagigénylőket, hogy október 4-én, hétfőn délelőtt jelenjenek meg a termelési bizottság irodájában a rozsa vetőmag utalvány átvételre végett. A rozsa vetőmag kiosztása, hétfőn veszi kezdetét. Termelési bizottság.

Felhívja a termelési bizottság a gazdákat, akiknek búza vetőmagra van szükségük, azok igénylőket a búza árának egyidejű befizetése mellett október 4-én hétfőn és 5-én kedden okvetlenül jelenjenek be a termelési bizottságnál. A búza ára 85 forint mázsánként.

Korpa és tengerliszt kiosztás. Ertesítem a sertésenyésztőket, hogy az anyakocák részére a Kossuth u. 20. számú földsz. 46. számú szobában korpát igényelhetnek. Ugyanott hízalás és takarmányozás céljára tavalyi tengerből származó liszt és dara igényelhető kg-ént 1,20 forintot árában. Az igénylőknél az állatbejelentő lapot be kell mutatni. Első fokú közg. hatóság.

HAZASSAC LEVELEZÉS (1)

MARION Mayer hozzátartozója jelenkezzen a kiadó hivatalban visszarözelet csomagja átvételre végett. 1-624

ALLÁS (2)

PERFEKT gyors- és gépiró, aki konyvelésben és pénztár kezeltében is járatos, állást keres. Cim a kiadóban 2-1680

RÉGI munkaadómát tisztelettel értesítem, hogy szop, földet, földsz. és konyh. munkásokat továbbra is vállalkozó és kérem szíves pátfogásukat. Öv Páczelt Révészé, Debrecen, Pacsirta utca 11. 2-751

RUHA és fehérnemű varró

nő napi 10 forintért hazhoz megyen, fehérnemű javítást is vállal. Maróthy György-utca 31. Fűszerház. 2-779

GYERMEKSZERETŐ

Kis, lányt háztartásba felvezek. Herceg utca 15. 2-1741

ELADÓ rádió, prizma

4-es, asztalióra, márkás, festményes Ceapo u. 19. kapu alatt balra. 4-898

BUTOR SZONYEC (5)

HALOSZOBBA felett, fényezett, minden elogadható áron eladó. Kossuth u. 51. 5-758

MODERN 6-os házambó eladó

6-os házambó eladó, Péterfia u. 52. 5-1737

ANGOLSZÖVEG esőmelekedés kóbor fekete tőkibát

esőmelekedés kóbor fekete tőkibát, kékárkagallérral fekete perzsaállabunda eladó, Batthyány u. 2. 6-1020

BONTASBOL gerendák deszkák

BONTASBOL gerendák deszkák, cserép, ajtók eladók Miklós u. 8. 10-892

Vetőgépet, ekét, boronát mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket előnyösen beszerezhet Nagy János-nál

Vetőgépet, ekét, boronát mindennemű gazdasági gépeket és eszközöket előnyösen beszerezhet Nagy János-nál. Hatvan-u. 41. Telefon: 296.

Hincsen fényes kirekatom, BUTORAM elcsón adom, partikálat készíteik. Piac-u. 71. udvarban. SOMLAI

EGY jó állapotban levő nagy...
székény eladó, Magocsi György tér 1. sz. ajtó, 11-960

VARRÓGÉPEK női és férfi...
centrálhobban eladó, Jávost Készítő, alkateszék rakta- ron, Nagy Istvánnál, Széchenyi u. 2. 11-976

ELADÓ egy Singer varrógép...
Korponai u. 1. sz. I. ajtó, 11-976

ELADÓ női Singer varrógép...
Kisgáspálán Toth Árpád u. 66. sz. 11-1010

SZÁMOLÓGÉP sürgősen eladó...
Burgundia u. 8. feher csempét megörömmi, 11-988

JARMO '12)
UJONNAN vizsgázott feltöltés...
teherautó prima gumikkal eladó, Megtekinthető vasárnap Kálmán tér 12. 10. 3. - 12-1

ELADÓ egy 100-as Sachs motorkerékpár...
Ertekezni Hajdúbószormény, Dózsa-ny. út 2. szám, 12-680

500-as oldalkocsis generál-
lított motorkerékpár, 1,5 te-
herkocsis eladó, Baross 6. 12-771

BUNDAT irhabátot készít...
alakit, Katona Vilmos szü-
net, Simonffy u. 2. 15-1015

A PENZEDNEK elen-
gező ény, ékezi Bakó Mik-
os, ékezőbe menj, hűle-
s, póltóppaprika, arany-
szálka a menté mindössze
3 forintot kelle, egy ékező
benyírni együtt, Szege-
s, hogy el ne kezel, Ispotály-
u. 1. a. á. 15-1020

SODRONYÁGYBETÉTEK...
szőke, vasasak, mos-
tások, állófogások, szék-
ülések készülnek Otónál
Rákóczi u. 13. 15-894

ELCSERÉLEM helyőrségi 3...
szoba összkomfortos lakásom
belső 2 szobával, Cim a
kiadóban, 15-847

SZITA javítások átöt, sző-
reim sziták mindentel-
nyagságban, szelő réstá-
szoval, mindentel számban
kapható, Varga József sz.,
tásmester Piac u. 89. 13-L

KERESÉK helyőrségi 3...
szoba összkomfortos lakásom
belső 2 szobával, Cim a
kiadóban, 15-847

ELADÓ egy 100-as Sachs...
motorkerékpár, Ertekezni
Hajdúbószormény, Dózsa-ny.
út 2. szám, 12-680

500-as oldalkocsis generál-
lított motorkerékpár, 1,5 te-
herkocsis eladó, Baross 6. 12-771

ELADÓ egy fehéromános...
kötésű, 3 karikás gázpór-
ós egy kétkarikás gázpór-
ós, Kolozerák Gyula, Szobos-
ói uti városi ház C. ép-
ő 4. 14-848

LAKAS, LAKÁSSERE (15)
SZOBA, konyha, szőke...
lakás szép nagy szoba, ma-
hó felszereléssel villany-
toros gépek és felszeres-
nek, azonnal is átadó,
Hajnal u. 3. Keresztények,
15-721

BUDAPESTI 2 szobás duna-
parti II. emeleti összkom-
fortos lakásomat elcserelem
használt debreceni beten-
eti lakással, Cim MATKOS,
Piac u. 56. 15-679

BUDAPESTI utcai erkélyes...
két szobás konyha, szőke
csobás lakásomat elcsere-
lem debreceni egy szoba
konyhára, köpögőcsővel
kerék, cím: Halász Lajos
Bajcsy Zsilinszky u. 39.
Budapest, 15-705

ELCSERÉLEM szoba konyha...
szőke lakásom hasonló is-
szágtartással, Perceze 26.
15-770

KÉTSZOBÁS összkomf. os...
orokladi központban eladó,
Horvát Arany János 15.
15-832

KERESÉK Piac útcán...
parafát ez ha, előzőbát fur-
dőzoba használt, bútor-
 nélkül, Pontos fizető jelző-
re kiadó, 15-838

ELCSERÉLEM utcai szőke...
szoba konyhára, érde-
kölj ki: Károlyi János
3-ig Arany János u. 3.
15-888

Bőrgyárnál kétszobás lakás...
átadó házigaz lakómentes
köznyomtaték eladó, sző-
ke Toth Iróda Péterfia 25.
lépő, 15-940

EGY szoba, konyha, szőke...
lakásomat elcserelem két
szobával, Veres utca 4.
15-955

FÖTÉREN két helyiség...
lakás is kiadó, Ért: Csapó
u. 4. I. em. 15-L

KÉTSZOBÁS hallos összkom-
fortos utcai lakás átadó,
köznyomtaték, villamos meg-
álat, 15-L

ELCSERÉLEM központi...
kétszobás utcai lakásomat,
Cim a kiadóban, 15-968

EGY szoba pince hűtő má-
tál kiadó Híd u. 12.
15-974

ELCSERÉLEM utcai szőke...
szoba konyhára, szőke lak-
ásom kétszobással, Vig-
kedő Mihály u. 25. 2. lép-
ő, 15-996

EGY szoba, konyha, laká-
sát kiadó lakómentes
két szoba konyhát adok j-
szágtartással, Kőmalmom u.
12. sz. 15-1006

EGYETEMI hallgatót vagy...
biztviséget kvártélyba fel-
vezek, Varga utca 7. II.
lépő, 17-864

EGY ideális női vagy fér-
fi, kinek saját háza van,
II. kácsi eljartom, Diga u.
50. sz. 17-1711

KVARTÉLYOST felvezek...
fel háló, konyhaküldene,
tejesen új eladó Bajcsy
Zsilinszky u. 75. 17-948

EGY kis szoba, panzióval...
nagyon olcsón kiadó, K-
pály u. 1. 17-1020

ÖZLET (18)
MCHELYEK kisebb na-
gyobb azonnaira kiadó,
Kolesy u. 9. 18-764

MCSZERESZCZULET beren-
dezővel együtt a központ-
ban olcsón eladó, Cim a ki-
adóban, 18-760

FORGALMAS helyen (exti-
úlet árval, berendezés-
elkötéses miatt átadó, Cim
a kiadóban, 18-735

FUSZERCZULET árunkkal,
berendezések forgalmas he-
lyen eladó, Huzár Gá 2.
18-889

ELADÓ Kard u. 4. sz. ház...
19-1781

ELADÓ kérendből külön...
lakás gyümölcsös szőke sző-
ke József az almás mellett,
19-856

KÉTRENDBELI azonnal be-
költözhető kertés ház eladó,
Magyar u. 12. 19-903

HÁROMSZOBÁS házamat el-
cserelem, budai lakással, el-
cserelem Baross tizenhá-
rom 19-866

AZONNAN beköltözhető es-
lád ház eladó, Lorántffy 21.
19-744

ERŐSS Lajos u. 5. b. sz. há-
zát eladó, vétel után
beköltözhető, 19-746

ELADÓ 2 szobás összkom-
fortos beköltözhető villa 600
kvadrát, gyönyörű fa-
nyelvényekkel, gazdasági nagy-
udvar és épületei, Ára
38.000 Ft. Széchenyi utca
76/a. 19-750

ELADÓK, emelet, beköl-
tözhető családok lakóköz-
sége keresztes házak, kertek,
vidék és. Gálocey, Baltá-
zar 12. 19-738

ELADÓ Kard u. 4. sz. ház...
19-1781

ELADÓ kérendből külön...
lakás gyümölcsös szőke sző-
ke József az almás mellett,
19-856

KÉTRENDBELI azonnal be-
költözhető kertés ház eladó,
Magyar u. 12. 19-903

HÁROMSZOBÁS házamat el-
cserelem, budai lakással, el-
cserelem Baross tizenhá-
rom 19-866

AZONNAN beköltözhető es-
lád ház eladó, Lorántffy 21.
19-744

ERŐSS Lajos u. 5. b. sz. há-
zát eladó, vétel után
beköltözhető, 19-746

ELADÓ 2 szobás összkom-
fortos beköltözhető villa 600
kvadrát, gyönyörű fa-
nyelvényekkel, gazdasági nagy-
udvar és épületei, Ára
38.000 Ft. Széchenyi utca
76/a. 19-750

ELADÓK, emelet, beköl-
tözhető családok lakóköz-
sége keresztes házak, kertek,
vidék és. Gálocey, Baltá-
zar 12. 19-738

ÖZLETI AJANLAT (13)
SZÖRMEBUNDÁKAT (író-
bundákat, bekezdéseket kész-
tők, alakítók javítók, vé-
tezők, eladók Károlyi szőke,
Páncsók, Palota, 15-662

Töltőtoll klinika
„Szabadság“
könyvesbolt
Városháza épület.

ELADÓ egy fehéromános...
kötésű, 3 karikás gázpór-
ós egy kétkarikás gázpór-
ós, Kolozerák Gyula, Szobos-
ói uti városi ház C. ép-
ő 4. 14-848

ELADÓ egy fehéromános...
kötésű, 3 karikás gázpór-
ós egy kétkarikás gázpór-
ós, Kolozerák Gyula, Szobos-
ói uti városi ház C. ép-
ő 4. 14-848

ELADÓ egy fehéromános...
kötésű, 3 karikás gázpór-
ós egy kétkarikás gázpór-
ós, Kolozerák Gyula, Szobos-
ói uti városi ház C. ép-
ő 4. 14-848

ELADÓ egy fehéromános...
kötésű, 3 karikás gázpór-
ós egy kétkarikás gázpór-
ós, Kolozerák Gyula, Szobos-
ói uti városi ház C. ép-
ő 4. 14-848

ELADÓ egy fehéromános...
kötésű, 3 karikás gázpór-
ós egy kétkarikás gázpór-
ós, Kolozerák Gyula, Szobos-
ói uti városi ház C. ép-
ő 4. 14-848